

(*)Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

(*)

Horarios

Horarios

(*)

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Degree in Language Sciences and Literary Studies

Subjects

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V01G400V01905	Syntax of the Galician language II	1st	6
V01G400V01906	Internal history of the Galician language	1st	6
V01G400V01907	Variation and external history of the Galician language	2nd	9
V01G400V01915	Pragmatics and discourse	1st	6
V01G400V01916	Semanthics and lexicon	1st	6
V01G400V01917	Grammar of the Spanish language	2nd	9
V01G400V01925	Analysis of the main works of the Galician literature since 1975 -I	1st	6
V01G400V01926	Gender and literature: Galicia and the Portuguese-speaking countries	1st	6
V01G400V01927	Analysis of the main works of the Galician literature since 1975-II	2nd	9
V01G400V01935	Spanish literature of the 20th and 21th Centuries	1st	6
V01G400V01936	Hispanic literature I	1st	6
V01G400V01937	Hispanic literature II	2nd	9
V01G400V01955	Computing for linguistics	1st	6
V01G400V01956	Electronic dictionaries	1st	6

V01G400V01957	Multimodal production of digital texts	2nd	9
V01G400V01965	Textual practices: poetry	1st	6
V01G400V01966	Textual practices: new formats	1st	6
V01G400V01967	Textual practices: essay	2nd	9
V01G400V01975	Theatre show	1st	6
V01G400V01976	Feminisms	1st	6
V01G400V01977	Transatlantic studies	2nd	9
V01G400V01991	Final Year Dissertation	2nd	6

IDENTIFYING DATA

Sintaxe da lingua galega II

Subject	Sintaxe da lingua galega II			
Code	V01G400V01905			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Lecturers	Rodríguez Guerra, Alexandre			
E-mail	xandre@uvigo.gal			
Web				
General description	Aproximación ós esquemas coordinativos con 'e' en galego, ós marcadores discursivos e ás relacóns sintácticas interacionais en galego tendo en conta os enunciados e os parágrafos que constitúen.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

- Saber describir en termos sintácticos un feito lingüístico en galego.	A1	B1	C1	D1
- Saber analizar sintácticamente enunciados en galego dun modo argumentado.	A5	B7	C2	D2
- Saber interpretar os elementos que modifigan a gramaticalidad de enunciados en galego.	B8	C5	D3	
- Saber usar e explicar construcións sintácticas diferenciais do galego.	C8	D6		
		D8		
		D9		
		D10		
		D11		
		D12		

Contidos

Topic

1. As construcións coordinadas en galego	1.1. A conxunción copulativa "e"
2. Entre a gramática e o discurso	2.1. Conxunción e locucións convuntivas galegas 2.2. Marcadores discursivos en galego

3. Parataxe e hipotaxe oracionais	3.1. Introdución 3.2. O caso galego
4. As estruturas supraoracionais nos textos galegos	4.1. A recursividade 4.2. Análise dos tipos de relación e da complexidade estrutural 4.3. Esquemas más produtivos en galego

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	14	62	76
Resolución de problemas	10	10	20
Lección maxistral	16	10	26
Actividades introductorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2
Presentación	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos seguindo as indicacións do profesor: un sobre o punto 1.1. e outro sobre o punto 4. do temario. Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Faitic (incluiranse todos os ficheiros empregados na elaboración, tamén BD, corpus e diapositivas da presentación se as houber). Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles, sobre todo do segundo. É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula -fixaranse ó longo do curso-(se alguén non puidere ir a ningunha, deberá fixar unha titoría co docente).
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaránse como complemento da lección maxistral. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolverá as corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
Lección maxistral	Nela o docente expondrá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaránse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).
Actividades introductorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realiza-se un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente farálle chegar o cronograma xeral da materia.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nalgúnha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de titoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL podrá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Faitic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgúnha titoría. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderá realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.
-------------------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results

Traballo tutelado	Os traballos, individuais, son obligatorios tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será de 15%-40%, respectivamente.	55	A1 B1 C1 D1 A5 B7 C2 D2 B8 C5 D3 C8 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Resolución de problemas	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán availables. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 15% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo alguma práctica available a maiores ou realizar máis exhaustivamente alguma das que se proponan (sempre seguindo as indicacións do docente).	10	A5 B1 C1 D1 B7 C2 D2 B8 C5 D6 D8 D10 D11 D12
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado de avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia, se non os foi superando a través de exames/probas parciais ó longo do cuadrimestre.	22	A1 B1 C1 D1 A5 B7 C2 D2 C5 D3 C8 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistrais. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	B1 C1 D1 C2 D2 D3
Presentación	Un 8% da cualificación do traballo tutorizado correspónelle á exposición oral dos traballos na aula. Para o alumnado presencial a distribución será 3%-5% para cada un dos traballos, respectivamente. O alumnado SEMIPRESENCIAL só deberá expoñer oralmente na aula o segundo deles (que valerá un 8%). As exposicións durarán aproximadamente, para o alumnado presencial, 5 e 10 minutos, respectivamente, e para o alumnado SEMIPRESENCIAL entre 12 e 15 minutos. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	8	A1 B1 C1 D1 B8 C2 D2 C5 D6 D8 D10

Other comments on the Evaluation

Por defecto, enténdese que o alumnado opta por un sistema de avaliación continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliación única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exames escritos e prácticas availables. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumplir co requisito (a), deverallo comunicar ó docente, que proporá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (segundo as indicacións do docente) [15%-45%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. É obligatoria a presentación oral dos traballos (fixarase a data da exposición co docente). Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais disponíveis na plataforma FAITIC (novedades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alvarez, R., "Os nexos e a sintaxe", Univ. de Santiago de Compostela, 1992

Alvarez, R. e X. Xove, **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002

Álvarez, R.; H. Monteagudo e X. L. Regueira, **Gramática galega**, 2, Galaxia, 1995

Cidrás, Francisco e Francisco Dubert-García, **A gramática galega, un río de curso curto e sinuoso. Panorama histórico dos estudios gramaticais sobre o galego**, 2017

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega**, 2, A Nosa Terra, 2002-2006

Freixeiro Mato, X. R., "Tipos de marcadores discursivos no galego oral e escrito", 2016

Rodríguez Guerra, A., "Os dicionarios galegos e os marcadores discursivos operadores e de control de contacto", 2018

Complementary Bibliography

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro, Na aula forneceranse outras referencias bibliográficas más específicas. Aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ====

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ====

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ====

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houvese que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Faitic -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

IDENTIFYING DATA

Historia interna da lingua galega

Subject	Historia interna da lingua galega			
Code	V01G400V01906			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Lecturers	Rodríguez Guerra, Alexandre			
E-mail	xandre@uvigo.gal			
Web				
General description	Percorrido sistemático polos principais cambios lingüísticos (fonético-fonolóxicos, morfolóxicos, sintácticos e léxicos) que levaron do latín ó galego moderno.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecemento dos principais cambios lingüísticos (fonolóxicos, morfosintácticos e léxicos) que caracterizaron a lingua galega ao longo dos séculos.	A1	B1	C2	D1
	A2	B2	C5	D2
	A5	B2	C12	D3
		B7		D6
		B9		D8
		B11		
		B12		
		B13		
		B15		
		B16		
		B25		
		B26		

Contidos

Topic

1. O léxico	1.1. Historia do léxico galego 1.2. A formación de palabras no galego medieval
2. Principais cambios fonético-fonolóxicos no paso do latín ó galego	2.1. Introdución 2.2. O sistema vocálico 2.3. O sistema consonántico
3. Principais cambios morfolóxicos do latín ó galego	3.1. Formas léxicas (eido nominal e verbal) 3.2. Formas gramaticais
4. Da sintaxe latina á galega	4.1. Orde de constitúntes funcionais 4.2. Esquemas e funcións oracionais

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Resolución de problemas	18	10	28
Lección maxistral	16	10	26
Traballo tutelado	6	20	26
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	60	62
Observación sistemática	2	0	2
Presentación	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realiza un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma xeral da materia.
Resolución de problemas	O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma xeral da materia.
Lección maxistral	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgúnha ocasión pódense entregar anticipadamente para que o alumnado os poida preparar con certo adianto.
Traballo tutelado	O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolverá as corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.
	Nestas aulas o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase vivamente levar os contidos da materia ó día.
	O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).
	Cada discente elaborará individualmente un traballo escrito seguindo as indicacións que o profesor dará no inicio do curso.
	Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva do traballo á plataforma Faitic (incluiránse todos os ficheiros empregados na elaboración, tamén BD, corpus e diapositivas da presentación se as houber).
	O segundo día de aulas explicarase a metodoloxía deste traballo. Recoméndaselle ó ALUMNADO SEMIPRESENCIAL que asista a esta sesión, mais quen non puider asistir deberá poñerse en contacto o máis axiña posible co docente para fixar unha titoría.
	Ó longo do curso as dúbihdas ou consultas que haxa resloveranse sobre todo nas horas de titoría.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado Alén das indicacións do comezo do curso, ó longo das semanas atenderanse as consultas individuais que haxa sobre a elaboración do traballo. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas a través da plataforma Faitic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nalgúnha titoría. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algunha titoría en grupo, tipo seminario.

Avaliación

	Description		Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Ó longo do cuadri mestre o docente especificará as actividades prácticas que serán availables. É preciso que se respecten os prazos de entrega.	20	A1 B1 C2 A2 B7 C5 A5 C12 D3	D1 D2 D3 D6 D8
	Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 25% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica available a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).			
Traballo tutelado	O traballo, individual, é obrigatorio tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá co día do exame fixado pola FFT. Centrarase no tema 1 do programa (léxico).	10	A1 B1 C2 A2 B2 C5 A5 B7 C12 D3 B9	D1 D2 D3 D6 D8
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado de avaliação continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita -sempre presencial- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia que non fose superando ó longo dos exames/probas parciais previos (na mesma data para todo o estudantado de avaliação continua).	60	A1 B1 C2 A2 B2 C5 A5 B7 C12 D3 B9	D1 D2 D3 D6 D8
Observación sistemática	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistrais. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumarase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	B1 C2	D1 D2 D3
Presentación	Un 5% da cualificación do traballo corresponde á exposición oral na aula (que terá que facer tanto o alumnado presencial coma o SEMIPRESENCIAL). As exposicións durarán, aproximadamente, 10 minutos. Nelas non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	5	A1 B1 C2 C5	D1 D2 D6 D8

Other comments on the Evaluation

Por defecto, enténdese que o alumnado opta por un sistema de avaliação continua; se así non for, deberá comunicar nas dúas primeiras semanas do curso a súa intención de se presentar á avaliação única permitida pola Universidade de Vigo.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais -in situ ou a distancia- e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exames escritos e prácticas availables. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Aquelas probas que non se superen na primeira edición das actas (xaneiro) poderanse recuperar na segunda edición das actas (xuño/xullo), co límite de entrega situado na data fixada pola FFT para o exame. Se por causa xustificada algúm estudiante non pode cumplir co requisito (a), deberá comunicar ó docente, que proporá outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (admitida pola Universidade de Vigo): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (xaneiro e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [60%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (seguindo as indicacións do docente) [40%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliação única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliação terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudantado consultar os materiais disponíveis na plataforma FAITIC (novedades, documentos, cualificacións) e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. I. Fonética e morfosintaxe. II. Lexicoloxía**, 4^a / 2^a, Laioven, 1999 / 2001
- García de Diego, V., **Elementos de gramática histórica gallega (Fonética-Morfología)**, Reed. facsimilar, Univ. de Santiago de Compostela, 1984 [1909]
- González Seoane, E. (dir.) et alii, **Dicionario de dicionarios do galego medieval**, Univ. de Santiago de Compostela, 2006
- Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2^a, Sotelo Blanco, 1999
- Mariño Paz, R., **Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega**, Xerais, 2017
- Mariño Paz, R., **Historical Phonetics and Phonology**, De Gruyter, (No prelo)
- Mariño Paz, R. e X. Varela Barreiro (eds.), **Lingüística histórica e edición de textos galegos medievais**, Universidade de Santiago de Compostela, 2015
- Mattos e Silva, R. V., **O português arcaico: fonologia, morfologia e sintaxe**, Contexto, 2006
- Pinkster, H., **The Oxford Latin Syntax**, Oxford University Press, 2015
- Varela Barreiro, X. e R. Pichel, **Panorama actual da lingüística histórica galega**, 2017
- Complementary Bibliography**
- Corominas, J. e J. A. Pascual, **Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico**, Gredos, 1980-1991
- García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro, López Viñas, X., **A formación de palabras no galego medieval: a afixación**, Tese de Doutoramento, Universidade da Coruña, 2012
- Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: coordenadas do cambio lingüístico**, Universidade de Vigo, 2016
- Rodríguez Guerra, A. e X. B. Arias Freixedo (eds.), **The Vindel Parchment and Martin Codax / O Pergamiño Vindel e Martin Codax. The Golden Age of Medieval Galician Poetry / O esplendor da poesía galega medieval**, John Benjamins Publishing Company, 2018
- Na aula forneceranse outras referencias bibliográficas más específicas. Aconséllase a consulta directa, a través da biblioteca, das fontes bibliográficas.**

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

- Latín e literatura grecolatina/V01G400V01403
- Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902
- Morfoloxía da lingua galega/V01G400V01901
- Sintaxe da lingua galega I/V01G400V01903

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

Aínda que houbese que substituír a docencia presencial in situ (na FFT) por docencia presencial a distancia, co emprego das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (nomeadamente o Campus Remoto e tamén Faitic -alén do correo electrónico e dalgún outro recurso útil-), non debería de ser preciso modificar a planificación (metodoloxías, contidos, avaliación e titorías) aquí exposta, coa salvidade da propia adaptación motivada polo uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

IDENTIFYING DATA

Variación e historia externa da lingua galega

Subject	Variación e historia externa da lingua galega			
Code	V01G400V01907			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 9	Choose Optional	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Costas González, Xosé Henrique			
Lecturers	Costas González, Xosé Henrique			
E-mail	xcostas@uvigo.es			
Web				
General description	Aproximación á historia externa e mais do léxico da lingua galega, así como á súa variación sociolectal e, sobre todo, diatópica.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercuśóns sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
C15	Coñecemento das repercuśóns lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticía.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

- Coñecer as variedades xeográficas do galego e recoñecer a súa validez oral.	A1	B1	C2	D1
- Saber interpretar a variedade culta á luz da última historia externa do galego: dificultades de implantación, identificación, interferencias etc.	A2	B2	C12	D2
	A5	B6	C15	D3
		B7		D6
- Coñecemento do galego culto vs. galegos populares, dialectais (galego urbano vs. galegos rurais).	B9			D8
				D9
				D10
				D11
				D12

Contidos

Topic

1. A variación diatópica	1.1. Historia dos estudos dialectais galegos 1.2. ALGa, ALPi e ALBI 1.3. Bloques e áreas lingüísticas do galego 1.4. O galego exterior
2. Historia social da lingua galega no XX	2.1. O proceso normalizador desde 1970 2.2. O proceso normativizador desde 1970 2.3. Normalización, dinamización, revivificación.
3. As variedades diafásicas e diastráticas	3.1.- A variación diafásica. Tipoloxía. 3.2- A variación diastrática. Tipoloxía.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Traballo tutelado	24	71	95
Resolución de problemas	16	12	28
Lección maxistral	26	10	36
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	60	64

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	O primeiro día de aulas realizarase un percorrido explicativo polos eixes sobre os que pivotará o curso. Entregarase un cronograma da materia.
	O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén pode asistir a esta sesión. En todo caso o docente faralles chegar o cronograma da materia.
	O ALUMNADO NON PRESENCIAL poderá seguir as aulas por vídeos e titorías a través dos medios telemáticos dispostos pola UVigo.
Traballo tutelado	Cada discente elaborará individualmente dous traballos escritos, seguindo as indicacións do profesor, sobre os puntos 3. e 5. do temario.
	Todo o alumnado entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva dos traballos á plataforma Faitic.
	Dedicaranse aulas presenciais a explicar a metodoloxía destes traballos. Ó longo do curso farase, tamén na aula, un seguimento deles.
	É moi recomendable para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL asistir a algunha destas sesións de aula - fixaranse ó longo do curso - (se alguén non puider ir a ningunha, deberá acordar unha titoría co docente).
	O ALUMNADO NON PRESENCIAL recibirá titorías e sesións virtuais seguindo as canles establecidas pola UVigo.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaránse como complemento da lección maxistral.
	O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolverá as corrixidas, fornecerá un solucionario de autocomprobación ou fixará unha titoría para explicalas.

Lección maxistral	Nestas sesións, o docente expondrá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día.
O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL	disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolván. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado Alén das indicacións precisas que se proporcionarán nunha aula específica para poder desenvolver os traballos, ó longo do curso non só se atenderán na aula todas as consultas individuais, senón que se realizará nela abundante práctica. Por suposto, nas horas de tutoría tamén se resolverán todas as consultas relacionadas coa súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración dos traballos a través da plataforma Faitic, do correo electrónico ou, preferiblemente, nunha tutoría presencial ou virtual. Se a cantidade de alumnado semipresencial así o aconsellar, poderase realizar algúna tutoría en grupo, tipo seminario.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	<p>Os traballos, individuais, son obligatorios tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame (en cada unha das dúas edicións das actas). A proporción do seu valor será 20%-30%, respectivamente.</p> <p>Un 7% da cualificación correspónelle á exposición oral dos traballos na aula. Tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL a distribución será 3%-4% para cada un dos traballos, respectivamente.</p> <p>As exposicións durarán aproximadamente, tanto para o alumnado presencial coma SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL, 7 e 10 minutos, respectivamente. Nestas exposicións non se poderá ler. Poderase empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituir a simple lectura deste material. As exposicións poderan ser virtuais, enviándose no formato que o alumnado desexe.</p>	50	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C12 D2 A5 B6 C15 D3 B7 D6 B9 D8 D9
Resolución de problemas	<p>A lo largo del cuatrimestre el profesor especificará las actividades prácticas que serán disponibles. Es preciso que se entreguen dentro de los límites que se señalan.</p> <p>Para el ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 17% de la calificación final, por lo que deberá llevar a cabo alguna práctica disponible a mayores o realizar más exhaustivamente algunas de las que se proponen (siempre siguiendo las indicaciones del profesor).</p>	12	A1 B1 C2 D1 A2 B7 C12 D2 A5 C15 D3 D6
Lección maxistral	<p>Valorarse la asistencia regular con una participación activa en las aulas maxistrales, que se podrán seguir online para el alumnado semipresencial y no presencial.</p> <p>Para el ALUMNADO SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL este 5% de la nota se suma a la metodología "Resolución de problemas y/o ejercicios".</p>	5	A1 B2 C2 D3 B7 C12 D6 C15 D9
Exame de preguntas de desenvolvimento	O alumnado que opte por la evaluación continua realizará una prueba escrita -presencial o virtual- en la fecha oficial propuesta en el calendario de FFT (para cualquier de las dos ediciones de las actas) sobre los contenidos teórico-prácticos de la materia. Si las circunstancias así lo aconsejan, podrá realizar un examen parcial previo, liberador de materia (la misma fecha para todo el alumnado de evaluación continua).	33	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C12 D2 A5 B6 C15 D3 B7 D6 B9 D8 D9 D10 D11 D12

Other comments on the Evaluation

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de evaluación continua ou por outro de evaluación única.

-**Avaliación continua** (para quen (a) asista regularmente ás aulas, de maneira presencial ou telemática, e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL -): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballos, exame escrito e prácticas availables. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á evaluación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT, aquelas probas que non superasen na primeira edición das actas (maio). Se por causa xustificada algúm alumno/a non pode cumplir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá proponer outras actividades compensatorias.

-**Avaliación única** (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpla os requisitos para a evaluación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [40%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais de dous traballos (segundo as indicacións do docente) [25%-35%]. Cómpre superar tanto o exame coma os traballos (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de evaluación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio, total ou parcial, será avaliado cun cero na proba (traballo, práctica ou exame) en que se detecte. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A evaluación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico ou por medios informáticos (tutoría virtual, skype etc.) serán atendidas no horario de tutorías.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Dialectoloxía e léxico**, ILG/CCG, 2002

Álvarez Blanco, R.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X. (eds.), **Lingua e territorio**, ILG/CCG, 2006

Costas González, X.-H., **O valego. As falas de orixe galega do Val do Eiras (Cáceres-Estremadura)**, Xerais, 2013

Fernández Rei, F., **Dialectoloxía da lingua galega**, 3ª, Xerais, 2003

Fernández Rei, F.; Álvarez Blanco, R.; González González, M.; Dubert García, F.; Sousa Fernández, X., **Atlas Lingüístico Galego**, ILG/FBdLM, 1990-2016

Ferreiro, M., **Gramática histórica galega. II. Lexicoloxía**, 2ª, Laioveneto, 2001

Mariño Paz, R., **Historia da lingua galega**, 2ª, Sotelo Blanco, 1999

Monteagudo Romero, H., **Historia social da lingua galega: Idioma, sociedade e cultura a través do tempo**, Galaxia, 1999

Rodríguez Guerra, A. (ed.), **Lingüística histórica e dialectoloxía: Coordenadas do cambio lingüístico**, Univ. de Vigo, 2016

Sánchez Rei, X. M., **Lingua galega e variación dialectal**, Laioveneto, 2011

Complementary Bibliography

García Gondar, F. (dir.), **BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega**, Centro de Investigacións Ramón Piñeiro,

Na aula forneceranse outras referencias bibliográficas más específicas,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Historia interna da lingua galega/V01G400V01906

Plan de Continxencias

Description

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento

da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS

* Metodoloxías docentes que se manteñen: todas, o único que decae son as prácticas de campo de dialectoloxía galega.

* Metodoloxías docentes que se modifican:

A gravación dialectal in situ é substituída por unha gravación dialectal tomada da rede.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Por medio do despacho virtual previsto pola UVigo.

* Modificacíons (se proceder) dos contidos a impartir: ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: irase facilitando en función das circunstancias. En calquera caso, está previsto que o profesor proporcione os mapas dialectais do galego en formato pdf por correo electrónico ou pola plataforma campusremoto.uvigo.gal.

* Outras modificacíons

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN

* Probas pendentes que se manteñen: todas. Os exames poderanse realizar virtualmente se for o caso.

* Probas que se modifican: substitúese a análise dialectal feita in situ por unha gravación tomada da rede. A puntuación é a mesma.

* Información adicional: Na modalidade mixta, en que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, e o resto do estudiantado seguirá as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas cás da modalidade presencial, adaptando grupos e quendas para cumplir coa normativa sanitaria.

IDENTIFYING DATA

Pragmática e discurso

Subject	Pragmática e discurso			
Code	V01G400V01915			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Lingua española			
Coordinator	Sueiro Justel, Joaquín			
Lecturers	Sueiro Justel, Joaquín			
E-mail	jsueiro@uvigo.es			
Web				
General description	Descripción da pragmática como disciplina que estuda os principios que regulan o uso da linguaxe na comunicación, é dicir, as condicións que determinan tanto o emprego dun enunciado concreto, por parte dun falante concreto nunha situación *comunicativa concreta, como a súa interpretación por parte do destinatario; doutra banda, en relación ao discurso, analizarase como unha práctica *discursiva en relación coa realidade social, lingüística, histórica, cultural e ideolóxica na que se produce.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, áinda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudios culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Descubrir os mecanismos e os procesos de elaboración e interpretación dos enunciados	A1 A2 A5 B7 B8 B10	B1 B2 C5 C8 C9 D8	C1 C2 D3 D6 D9 D10 D11 D12	D1

Contidos

Topic

1. Concepto de lingua. Repercusións teóricas e prácticas	1.1. Lingua como sistema e como uso 2.2. Lingua como enacción 2.3. Introdución á teoría do significado
2. A Pragmática	2.1 Concepto e caracterización 2.2. O papel da pragmática no estudo das linguas 2.3. Fonética, morfoloxía e sintaxe e a pragmática
3. Os actos de fala	3.1. A teoría de Grice. 3.2. As máximas e as súas propiedades. 3.3. Problemas do enfoque griceano.
4. Introdución ao estudio do significado	4.1 Significado, sentido e capacidade referencial 4.2. Mecanismos de activación do significado no discurso. 4.3 Implicaturas, implicacións e presuposiciones.
5. Significado e intencións	5.1. Significado intencional. 5.2. O enfoque de Grice. 5.3. A teoría da relevancia. 5.4. Aplicacións e problemas da relevancia.
6. O discurso	7.1 Tipos de discursos 7.2 Coherencia e cohesión 7.3. Progresión temática 7.4. Marcadores discursivos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	24	24	48
Estudo previo	4	20	24
Resolución de problemas	8	24	32
Debate	8	4	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	30	34

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Estudo previo	*Busqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a *ejercitación. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Estudo previo	O estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudiante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... O profesor exporá ao alumnado uns traballos que ha de realizar de forma autónoma, baixo a supervisión do docente. O alumno ha de entregalos por correo electrónico na data acordada.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as soluciones adecuadas ou correctas mediante a ejercitación de rutinas. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.

Avaliación		Description	Qualification Training and Learning Results					
Lección maxistral		Avaliarase a asistencia, a participación activa nas clases na resolución de cuestións que se exponen na aula.	5	A5	B1 B2 B7 B8 B10	C1 C2 C5 C9 C8	D2 D3 D6 D12 D10	
Estudo previo		*Busqueda, lectura e traballo de documentación, previo ás clases, que realiza o alumnado de forma autónoma.	5	A1 A2 A5 B10	B1 B2 B7 C8 C10 C9 D9 D11	C1 C2 C5 C8 D6 D8 D9 D10 D11 D12	D1	
Resolución de problemas		Esta proba está orientada a resolver os exercicios que exponerá o profesor como complemento da parte teórica. O alumnado analizará almenos dous fragmentos de discurso gravados. A corrección destes farase na aula para os alumnos presenciais.	30	A1 A2 B10	B1 B7 C5 C8 C9	C1 C2 D6 D8 D10	D1	
Exame de preguntas de desenvolvemento		O alumno terá que superar dúas probas nas que ha desenvolver de forma ampla o contido do temario.	60	A1 A2 A5	B1 B2 C2 C5 C9	C1 C2 D3 D6 D8 D10 D12	D2	

Other comments on the Evaluation

Na avaliación das tarefas do alumnado terase en conta os contidos así como a corrección formal e ortográfica nos escritos e a corrección oral e da linguaxe xestual nas presentacións. O exame correspondente á 1ª edición das actas terá lugar no día que sinale o calendario oficial da FFT. A presentación oral de traballos realizarase ao longo do curso. As datas dos exames son as mesmas tanto para alumnos presenciais como semipresenciais. Para este alumnado celebrarase unha tutoría grupal presencial ou telemática ó mes, en data acordada e establecida pola coordinación do grao. Tódolos alumnos semipresenciais deberán asistir á sesión de presentación da materia e ás as tutorías obligatorias. A avaliación na 2ª edición das actas (xullo) realizarase a través dun exame na data oficial marcada pola Facultade. Nesa data, os/as alumnos/as presentarán tamen un traballo previamente acordado e dirixido polo docente, diferente do presentado no mes de decembro/xaneiro.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bertucelli Papi, Marcella, **Qué es la pragmática**, 1ª, Paidós, 1993

Casalmiglia Blancafort, H y Tusón Valls, A., **Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso**, 1ª, Ariel, 1999

Escandell Vidal, Mª Victoria, **Introducción a la pragmática**, 2ª, Ariel, 2006

Escandell Vidal, Mª Victoria, **La comunicación**, 1^a, Gredos, 2015

García Suárez, Alonso, **Nuevas aproximaciones a los modos de significar**, 3^a, Tecnos, 2019

Leech, Geoffry, **Principles of Pragmatics**, 1^a, Longman, 1983

Reyes, Graciela, **El abecé de la pragmática**, 1^a, Arco/Libros, 1995

Van Dijk. T.A., **Texto y contexto: semántica y pragmática del discurso.**, 1^a, Cátedra, 1980

Allan, K. & K. M. Jaszczolt, **The Cambridge Handbook of Pragmatics**, Cambridge University Press, 2012

Valdés Villanueva, Luis M., **La búsqueda del significado**, 3^a, Tecnos, 1999

Complementary Bibliography

Adam, J.-M., **La linguistique textuelle. Introduction à l'analyse des discours**, Armand Colin, 2005

Gutiérrez Ordoñez, Salvador, **Presentación de la Pragmática**, 1^a, Universidad de León, 1996

Levison, Stephen, **Pragmatics**, 1^a, Cambridge University Press, 1983

Van Dijk, T.A., **Sociedad y discurso**, 1^a, Gedisa, 2011

Van Dijk. T.A., **Discurso y contexto**, 1^a, Gedisa, 2012

Recomendacións

Other comments

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

- A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

- Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.

- É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma *FAITIC e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.

- Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas respecto diso.

Plan de Continxencias

Description

En caso de atoparnos en circunstancias excepcionais que obriguen ao peche da Universidade ou ben no caso de docencia híbrida (presencial e a distancia), a guía docente, é decir, as metodoloxías, contidos, avaliación e titorías mantéñense coa salvedade de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

IDENTIFYING DATA

Semántica e léxico

Subject	Semántica e léxico		
Code	V01G400V01916		
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios		
Descriptors	ECTS Credits	Choose Optional	Year 4
	6		Quadmester 1c
Teaching language	Castelán		
Department	Lingua española		
Coordinator	Rifón Sánchez, Antonio		
Lecturers	Rifón Sánchez, Antonio		
E-mail	arifon@uvigo.es		
Web	http://arifon.webs.uvigo.es/		
General description	Análise da organización do léxico español a través das súas relacóns semánticas e os seus procesos de formación		

Competencias

Code

- A1 Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
- A2 Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
- A5 Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
- B1 Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
- B2 Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
- B7 Coñecer os métodos básicos do estudio e análise lingüísticos e literarias.
- B9 Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
- C1 Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
- C5 Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
- D1 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
- D2 Comunicación oral e escrita na lingua materna.
- D3 Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
- D6 Capacidade de xestionar a información.
- D8 Habilidade para traballar de forma autónoma.
- D9 Capacidade crítica e de autocriticidade.
- D10 Capacidade de análise e síntese.
- D11 Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
- D12 Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Esta materia prioriza a consecución, por parte dos *discentes, das bases teóricas fundamentais da Semántica e o Léxico da lingua española. En concreto, os estudiantes formaranse no relativo ao coñecemento de unidades e relacóns *semánticas e da morfoloxía líxica.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C5	D2
	A5	B7	D3	
		B9	D6	
			D8	
			D9	
			D10	
			D11	
			D12	

Contidos

Topic

1. As relacóns semánticas	1.1. Relacóns de inclusión 1.1.1. Hiponimia 1.1.2. Meronimia 1.2. Relacóns de exclusión 1.2.1. Incompatibilidade 1.2.2. Oposición 1.3. Sinonimia 1.4. Relacóns non clásicas
2. A formación de palabras	2.1. Unidades e procesos 2.2. Familias morfolóxicas 2.2.1. Familia léxica 2.2.2. Familia funcional 2.2.3. Familia afixal
3. A extensión e cambio de significado	3.1. Tipos de extensión e cambio 3.2. Procesos de extensión e cambio

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	18	25	43
Resolución de problemas	10	20	30
Lección maxistral	10	0	10
Traballo	10	40	50
Autoavaliacón	0	17	17

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Traballo	O alumnado deberá entregar dous traballos, un a metade do curso sobre os dous primeiros temas e outro ao final sobre o tema3.	90	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C5	D2
			A5	B7		D3
				B9		D6
						D8
						D9
						D10
						D11
						D12

Autoavaliación	Haberá probas de autoevalución que o alumnado fará a través da plataforma FAITIC e que se corresponderán con cada un dos subtemas (dependendo da extensión destes).	10	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C5	D2
			A5	B7	D3	
			B9	D6		
				D8		
				D9		
				D10		
				D11		
				D12		

Other comments on the Evaluation

Avaliación continua

Este é o método normal de avaliação e o máis adecuado. O alumnado deberá entregar dous traballos cuxo tema será discutido co profesor, un sobre os dous primeiros temas e outro sobre o último tema.

Avaliación única

Aquel alumnado que, por algunha causa, prefira a avaliação única, fará un exame ao final do cuadrimestre na data oficial que indica a FFT.

Segunda edición de actas

O alumnado que teña que presentarse a esta edición terá que entregar nas datas que marque a FFT os dous traballos establecidos para o curso normal que serán semellantes aos realizados na anterior edición tanto en temática como en extensión.

Semipresenciales

Dado a natureza dos sistemas de avaliação, o alumnado semipresencial está sometido aos mesmos sistemas de avaliação que o presencial.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bosque, Ignacio y Violeta Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Espasa Calpe, 1999

Academia Española, Real, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa Calpe, 2009

Croft, W. y D. Alan Cruse, **Lingüística cognitiva**, Akal, 2004

Complementary Bibliography

Murphy, M. Lynne, **Semantic Relations and the Lexicon Antonymy, Synonymy, and Other Paradigms**, Cambridge University Press, 2003

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinéneno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense as mesmas metodoloxías, para a lección maxistral combinárase a clase síncrona con vídeos explicativos de forma asíncrona a través de FAITIC.

A atención personalizada realizaráse por medio de tutoría personalizadas a través do despacho virtual.

Non hai ningunha modificación dos contidos ou a bibliografía.

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Mantéñense tamén os sistemas de avaliação pois poden facerse de xeito virtual.

No caso de que algún alumno ou alumna opte pola avaliación única, o exame realizaráse a través de FAITIC de forma síncrona e na data que marque a FFT.

IDENTIFYING DATA

Gramática do español

Subject	Gramática do español			
Code	V01G400V01917			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 9	Choose Optional	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán			
Department	Lingua española			
Coordinator	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Lecturers	Pérez Rodríguez, María Rosa			
E-mail	rosa@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo da materia é profundar no estudo da análise sintáctica, de modo que o alumnado sexa capaz de recoñecer e analizar diferentes tipos de secuencias en español, así como comprender e utilizar os recursos de construcción de textos.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Recoñecer e ser capaces de analizar oracións de distintos tipos.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C1	D1
	A2	B5	C2	D2
	A3	B6	C2	D2
	A4	B7	C3	D3
	A5		C5	D3
	A5		C5	D6
			D8	
			D10	
			D11	
			D12	

Coñecer os distintos tipos de construcións compostas por oracións.	A1 A2 A5	B1 B2 B2	C1 C2 C5	D1 D2 D3
		B7		D6
		B11		D8
		B12		D11
		B13		
		B15		
		B16		
		B25		
		B26		
Coñecer a estrutura e as relacións (temporais, aspectuais, modais,) das construcións gramaticais	A1 A2 A5	B1 B2 B2	C1 C2 C5	D1 D2 D3
		B7		D6
		B11		D8
		B12		D10
		B13		D11
		B15		
		B16		
		B25		
		B26		

Contidos

Topic

1. Introducción. A análise sintáctica	1.1. A xerarquía das unidades 1.2. Relacións e funcións 1.3. Representación gráfica da análise sintáctica
2. A frase	2.1. Estrutura da frase 2.2. Tipos e subtipos de frase
3. A cláusula e a oración	3.1. Cláusula vs. oración. 3.1.1. Cláusula simple e cláusula complexa. 3.1.2. A subordinación substantiva e adxectiva. 3.1.3. A subordinación adverbial. Subordinadas adverbiais propias e improprias. 3.2. As funcións da cláusula.
4. Estruturas coordinadas	4.1. A coordinación como tipo de construcción 4.2. A coordinación en español 4.3. Coordinación e elipsis

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	40	73	113
Traballo tutelado	2	10	12
Actividades introductorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que o estudiante ten que desenvolver. O alumnado de réxime semipresencial terá acceso aos materiais necesarios a través da plataforma de teledocencia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Os alumnos e alumnas deben desenvolver as solucións apropiadas ou correctas mediante a aplicación de diferentes rutinas ou procedementos. O alumnado de réxime semipresencial poderá acceder aos exercicios que se traballaron nas clases prácticas a través da plataforma de teledocencia; poderá entregalos para a súa corrección e comentario, cando cumpra, a través dos medios dispostos (plataforma, correo electrónico, etc.) nos prazos que se determinen.
Traballo tutelado	A alumna ou alumno, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Actividades introdutorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Recoméndase *vivamente ao alumnado de réxime *semipresencial que, de non poder asistir a esta sesión, na que se proporcionará información sobre o desenvolvemento e planificación do curso, pónanse en contacto coa docente por correo electrónico canto antes para tratar estes asuntos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiarao na resolución das actividades e exercicios que se propoñan.
Traballo tutelado	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiarao e supervisará na preparación dos traballos tutelados.

Avaluación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Resolución de problemas	Presentación de tres exercicios breves ao longo do curso.	30
Traballo tutelado	Presentación dun traballo escrito sobre un tema relacionado coa materia.	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame: pregunta(s) aberta(s) sobre temas do programa.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame: exercicios, actividades e problemas.	30

Other comments on the Evaluation

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Todas as alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, serán avaliados co sistema de **avaliación continua**, que require a presentación de tres exercicios breves (30%), un traballo escrito (20%) e un exame (50%). Neste exame, que terá lugar na data prevista no calendario oficial da Facultade, concéntranse as partes da avaliação definidas como "exame: preguntas abertas" e "exame: exercicios, actividades e problemas".

Non se esixe asistencia a clase, áinda que se recomenda a todo o alumnado, presencial e semipresencial, que asista na medida das súas posibilidades.

A entrega do traballo tutelado programarase para a terceira semana de novembro (16-20). A data é orientativa e pode ser necesario modificala dependendo da marcha do curso. As datas de entrega dos exercicios breves se irán indicando ao longo do curso e se farán públicas en FAITIC. O alumnado, asista ou non a clase, debe manter o contacto coa docente e estar pendente da plataforma FAITIC para estar ao tanto das novedades ou axustes que se poidan producir.

Quen atope dificultade para respectar os prazos de entrega dos exercicios deberá contactar coa docente, que terá en consideración as circunstancias en cada caso e decidirá se procede facer algunha excepción.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

As alumnas e alumnos, tanto de réxime presencial como semipresencial, que non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xullo, na data oficial correspondente, nas mesmas condicións que as que rexen para xaneiro. Isto implica que, ademáis de facer o exame, terán que facer entrega do traballo tutelado e os exercicios prácticos breves. O alumnado que se atope no caso de ter aprobada algunha proba poderá conservar as cualificacións desa parte ou partes, previo acordo coa profesora, na oportunidade de xullo.

Tanto na primeira como na segunda edición das actas, non se poderá obter a cualificación de aprobado se non se alcanza un máximo de 5 puntos (sobre 10) en cada unha das partes que se indican a continuación: exame (no seu conxunto) e traballo tutelado escrito.

Tanto nos exames como no resto dos exercicios e probas propostos penalizaranse os erros de expresión (ortografía, puntuación, incoherencias sintácticas, uso inadecuado do léxico, etc.). No caso de que se detecte copia ou plaxio nalgunha proba, esta non se puntuará.

O alumnado erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta altamente recomendable ter un nivel de lingua española igual ou superior a C1.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bosque & Demonte, **Gramática descriptiva de la lengua española**, Gredos, 1999

RAE & ASALE, **Nueva gramática de la lengua española**, Espasa, 2009

Gómez Torrego, **Gramática didáctica del español**, SM, 2011

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

O alumnado debe responsabilizarse de consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC, onde ao docente irá pondo á súa disposición os temas e exercicios que se vaian traballando en clase.

O alumnado semipresencial debe tomar contacto coa docente ao comezo do curso, (pode ser por correo electrónico); recoméndase que asista ás sesións de titorías colectivas que a coordinación do grao planificará periodicamente. En todo caso, o alumnado debe manterse en contacto coa docente a través dos medios dispoñibles (fundamentalmente, correo electrónico e asistencia a titorías individuais).

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinéneno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanteñ, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS E DA AVALIACIÓN====

Manteranse as metodoloxías, contidos, sistemas de avaliación e titorías, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na aula mentres a outra parte seguirá a docencia dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono si a ferramenta utilizada así o aconsella, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, mentres que os grupos e as quedas adaptaranse para cumplir coa normativa sanitaria.

IDENTIFYING DATA

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I

Subject	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I			
Code	V01G400V01925			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Lecturers	Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
E-mail	manuelforcadela@gmail.com			
Web				
General description	Análise e interpretacións da tradición literaria galega desde 1975			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e obras narrativas e ensaísticas do período estudiado.	A1	B1	C3	D1
	A1	B1	C6	D2
	A2	B2	C7	D2
	A2	B2	C10	D3
	A3	B3	C16	D3
	A4	B4	C61	D4
	A5	B5	C62	D5
	A5	B5	C63	D6
	B6	C64	D6	
	B7	C65	D7	
	B7	C66	D8	
	B8	C67	D8	
	B9		D9	
	B10		D9	
	B11		D10	
	B12		D11	
			D11	
			D12	
			D12	
			D13	
			D14	
			D15	
			D16	
			D17	
			D18	
			D19	
			D20	
			D21	
			D22	
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar textos narrativos e ensaísticos, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplio período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	A1	B1	C2	D3
	A2	B2	C3	D10
	A3	B5	C6	D11
	A4	B7	C7	
	A5		C10	
			C16	
Estudar as obras e os movementos literarios más importantes.	A1	B1	C2	D1
	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C4	D2
	A3	B2	C5	D3
	A5	B4	C6	D3
	A5	B5	C6	D4
	B7	C7	D6	
			C9	D9
			C10	D10
			C10	
			C11	
			C16	
Aprender a valorar la construcción del sistema literario gallego como un producto de la historia cultural de Galicia.	A1	B1	C3	D1
	A2	B1	C6	D2
	A5	B2	C6	D3
	B2	C7	D4	
	B3	C10	D5	
	B5	C16	D6	
	B7	C21	D6	
			D8	

Recoñecer e valorar os importantes cambios que tiveron lugar neste período respecto de a tradición literaria galega.	A1	B1	C1	D2
	A2	B1	C2	D3
	A3	B2	C3	D6
	A4	B2	C3	D8
	A5	B3	C4	D9
		B4	C5	D10
		B5	C6	D11
		B5	C6	D12
		B6	C7	
		B7	C7	
			C8	
			C9	
			C10	
			C10	
			C11	
			C12	
			C13	
			C14	
			C15	
			C16	
			C16	
			C17	
			C18	
			C19	
			C20	
			C21	
			C22	
			C23	
			C24	
			C25	
			C26	

Contidos

Topic

1. Introducción.	Metodoloxía. Distribución da materia. Periodización. Consideracións xerais.
2. Períodos.	. Os veinticinco últimos años do século XX: 1975- 2000. . Os trece años do século XXI: 2000-2013.
3. Os xéneros narrativos:	. Narrativa histórica. . Crónica social. . Narrativa policial. . Narrativa intimista. . Narrativa de aventuras. . Narrativa vanguardista e fantástica. . Narrativa feminista.
4. Lectura e análise de obras narrativas significativas deste período.	Lectura e análise das seguintes obras: Deus sentado nun sillón azul, de Carlos Casares. A man dereita, de Aníbal Malvar. Crime en Compostela, de Carlos Reigosa. Así nacen as baleas, de Anxos Sumai. Circe ou o pracer do azul, de Begoña Caamaño. Morning Star, de Xosé Miranda Ruíz. O soño da febre, de Miguel Anxo Murado Vidas post-it, de lolanda Zúñiga
5. Temas e tipos de ensaio en lingua galega.	Temas. Autores.
6. O autóctono e o alleo.	Galicia como tema. O universal como tema. O galego como lingua de cultura. O criterio temático. O criterio filolóxico. O criterio sistémico.
7. Lectura e análise de obras ensaísticas significativas deste período.	Diglosia e texto, de Antón Figueroa. O sol de Homero, de Xavier Seoane. Oiko-nomía do xénero. Relato das clausuras, de Rebeca Baceiredo.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	1	2
Lección maxistral	16	20	36
Resolución de problemas	20	25	45
Traballo tutelado	8	30	38
Eventos científicos	0	20	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	6	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras.
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado poderá formular cantas dúbihdas lle suxira o discurso da materia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS poderán recibir orientacións sobre estes contidos nas titorías individuais (sexan presenciais ou remotas), indicárselle a bibliografía que pode substituírlas ou complementalas, e disporán en Fajtic de material específico.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os ALUMNOS SEMIPRESENCIAIS recibirán nas titorías indicacións sobre os traballos que deberán facer no lugar destas actividades.
Eventos científicos	Eventualmente, o alumnado será convidado a participar en sesións de conferencias, debates, proxeccións, congresos, xornadas de estudos, que serán avaliados polo profesor en función do seu interese e relación cos contidos da materia.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras. O método docente, ademais, será o do diálogo e o alumnado podrá formular cantas dúbihdas lle suxira o discurso da materia.
Resolución de problemas	Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras. Ademais, os traballos serán expostos e discutidos na aula e estarán á disposición do alumnado para a súa consulta posterior e para formar parte do material de estudo.
Traballo tutelado	O alumnado realizará unha serie de intervencións na aula relativas ao desenvolvemento do programa, quer exposicións de lecturas, quer comentarios de textos particulares. Os textos obxecto destas intervencións serán indicados na aula en función dos intereses do grupo e da propia dinámica da docencia. Os alumnos disporán de atención personalizada a través de titorías no despacho do profesor e de atención telemática por medio do correo electrónico e da plataforma fajtic ou outras.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Actividades introductorias	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	2 A2 A5	A1 B1 D2 B2 D10 B5 D11 B7 D12

Lección maxistral	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia. No caso de que presencialidade total non sexa posible, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero). Igualmente terase moi en conta a corrección formal e lingüística.	25	A1 B1 A2 B2 A5 B5 B7	D2 D10 D11 D12
Resolución de problemas	Terase en conta a asistencia a clase e a participación no desenvolvemento da docencia.	25	A1 B1 C3 A2 B5 C6 A5 B7 C7 C10	D2 D10 D11 D12
Traballo tutelado	A exposición e realización de pequenos traballos e comentarios acordados polo curso serán tamén de interese para o plano xeral de docencia.	5	A1 B1 C3 A2 B2 C6 A5 B5 C7 B7 C10	D2 D10 D11 D12
Eventos científicos	Eventualmente outras actividades como conferencias, coloquios, programas de tv, proxeccións de filme, etc. poderán ser obxecto de atención polo seu interese no obxecto da materia.	8	A1 B1 C3 A2 B2 C6 A5 B5 C7 B7 C10	D2 D8 D9 D10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Unha ou varias probas de común acordo co alumnado será realizadas ao longo do curso.	35	A1 B1 C3 A2 B2 C6 A5 B5 C7 B7 C10	D2 D9 D10 D11
				C16 D12

Other comments on the Evaluation

O alumnado semipresencial ha de comparecer de xeito presencial, ou telematicamente de ser necesario, para a realización desta proba. A proba consistirá nunha disertación manuscrita sobre un ou varios dos temas do programa así como no comentario (análise e interpretación) de un ou varios textos dos estudiados no programa.

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, o total das recensións presentadas substituirá as porcentaxes de lección maxistral (30%) e de traballo tutelado (15%) e mesmo, se for o caso, de eventos científicos (20%), pasando, pois, a constituir o 65% do valor final da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Tarrío, A, **Literatura Galega. Aportacións para unha historia crítica**, Xerais, 1994

Vilavedra, D, **Historia da Literatura Galega**, Galaxia, 1999

Vilavedra, D. (coord.), **Diccionario de literatura galega I e II**, Galaxia, 1997-8

VV.AA., **Historia da Literatura Galega - V**, A Nosa Terra-ASPG, 1996

VV. AA., **Historia da Literatura Galega. Tomos 33 e 34**, Hércules Edicións,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a docencia presencial non estiver permitida, por razóns sanitarias ou doutro índole, levarase a cabo unha secuencia repetida de Lectura-Debate-Recensión para cada unha das obras presentes no programa, como xa se especificou no apartado 7. Quere dicirse que o alumnado deberá ler cada unha das obras e asistir, posteriormente, a un debate por medios telemáticos sobre esa obra para, finalmente, escribir unha recensión de 2000 palabras sobre esa obra. A recensión deberá ser totalmente persoal e orixinal e no caso de que se detecte plaxio total ou parcial a nota resultante non será outra que 0 (cero).

IDENTIFYING DATA

Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos

Subject	Xénero e literatura: Galicia e os países lusófonos			
Code	V01G400V01926			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Galego Portugués			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Baltrusch , Burghard			
Lecturers	Baltrusch , Burghard Bermúdez Montes, María Teresa Monteagudo Alonso, Antía			
E-mail	burg@uvigo.es			
Web				
General description	Aspectos de historia e estudos de caso de xénero, literatura e outras artes nas culturas galega e lusófonas.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercuśóns sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudios culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecer os fundamentos das teorías literarias feministas, así como as perspectivas, tendencias e paradigmas críticos vixentes na actualidade.	A1 A2 A5 B2 B3 B4 B5 B5 B6 B7	B1 B1 B2 C10 C10 C12 C13 C16 D12	C3 C6 C7 D3 D6 D9 D10 D11 D12	D1 D2 D2 D3 D6 D9 D10 D11 D12
Ser capaz de describir, relacionar e avaliar *críticamente as estratexias de producción e de recepción dos textos literarios galegos e lusófonos utilizando a perspectiva de xénero..	A1 A2 A5 B5 B6 B6 B7	B1 B2 B5 C7 C10 C13 C16	C3 C6 D2 D2 D3 D3 D6	D1 D2 D2 D3 D9 D10 D11 D12
Coñecer e comprender unha selección de autoras/é e obras literarias relevantes desde unha perspectiva de xénero, en galego e portugués.	A1 A2 A5 B2 B2 B3 B4 B5 B5 B6 B7	B1 B1 B2 C1 C2 C3 C6 C7 C8 C10 C12 C16	C1 C2 D2 D2 D3 D6 D9 D10 D11 D12	D1 D2 D2 D3 D9 D10 D11 D12
Comprender e saber aplicar os métodos de crítica feminista feministas a obras galegas e lusófonas.	A1 A2 A2 A3 A4 A5 B2 B5 B5 B6 B6 B7	B1 B2 B5 B5 B6 B6 C1 C2 C3 C3 C5 C6 C7	C1 C2 C3 C3 D2 D3 D3 D3 D6 D9 D9 D10 D10	D1 D2 D2 D3 D3 D6 D11 D12

Contidos

Topic

Topic	Content
1. Aspectos teóricos	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Teorías feministas 1.2. Crítica literaria feminista 1.3. Feminismo e política 1.4. Feminismo e ecología
2. Literatura e xénero en Galicia	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Historia das mulleres e das autoras na Galiza: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 2.2. Literatura galega: de Rosalía de Castro a Lupe Gómez 2.3. Voces da actualidade: poesía e novela.
3. Literatura e xénero en lingua portuguesa	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Historia das mulleres e das autoras en Portugal e no mundo lusófono: condicionantes históricos, sociolóxicos e de recepción 3.2. Literatura portuguesa: das <i>Cantigas d'amigo</i> ás 'Tres Mariás' 3.3. Literatura brasileira 3.4. Voces da actualidade en Portugal e no Brasil poesía, novela, cinema e outras artes

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección magistral	26	16	42
Estudio de casos	16	40	56
Trabajo tutelado	2	30	32
Presentación	2	2	4
Examen de preguntas de desarrollo	0	14	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Actividades introductorias	Organización e explicación da materia: calendario, probas, obras de lectura, bibliografía complementaria, ferramentas de trabalho.
Lección magistral	Actividade teórica. Consiste na exposición dos contidos da materia co obxectivo de comunicar coñecementos. As explicacións estarán ordenadas e ben estruturadas e contarán con exemplos que aseguren a comprensión dos contidos.
Estudo de casos	Actividades prácticas orientadas na aula pola docente: comentarios de texto, análises, comparacións entre textos e poéticas dos ámbitos literarios en lingua galega e en lingua portuguesa, nos sistemas luso, brasileiro e dos estados africanos. Estes actividades desenvolveranse coa participación directa do alumnado e a orientación da docente.
Trabajo tutelado	O alumnado presentará individualmente un trabajo sobre un tema ou unha obra literaria en galego ou en portugués, que forme parte do corpus tratado nesta disciplina (no marco das épocas e autoras estudiadas). O tema do trabalho será acordado co docente e supervisado por el. Avaliaranse os resultados e a expresión escrita.
Presentación	Cada alumna/o prepara e realiza unha exposición oral sobre unha cuestión ou tema (obra, autora) previamente acordado coa profesora. Pode coincidir co tema do trabalho tutelado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Estas actividades de estudio e análise dirixiranse de forma personalizada nas tutorías.
Trabajo tutelado	O trabajo tutelado dirixirse de forma personalizada nas tutorías.
Presentación	As presentacións e exposicións dirixiranse de forma personalizada nas tutorías.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvimento	Atenderanse as consultas e dúbidas do alumnado nas tutorías.

Avaliación

Description		Qualification	Training and Learning Results			
Estudo de casos	Prácticas de aula: comentarios, lecturas, comparacións, debates realizados ao longo do curso (Observación sistemática).	20	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D3
			A5	B5	C7	D9
			B6	C10	D10	
			B7		D12	
Trabajo tutelado	Avaliarase un trabajo escrito breve (con introducción, parte principal, conclusión e bibliografía, seguindo as normas de estilo e referenciación bibliográfica indicadas para o TFG). Un primeiro borrador enviarase ao profesor en formato Open Office ou Word na primeira semana de decembro. A entrega da versión definitiva realizarase na segunda semana de xaneiro do ano seguinte. A cualificación deste trabalho supón un 30% da nota final.	30	A5	B2	C3	D2
			B5	C6	D3	
			B6	C7	D6	
			B7	C10	D9	
				C16	D10	
				D11		
				D12		
Presentación	Cada estudiante realizará unha exposición oral de aprox. 15-20 minutos sobre un tema acordado co profesor segundo as normas que se indicarán no inicio do curso. A cualificación da exposición oral supón un 20% da nota final.	20	A5	B5	C3	D2
			B6	C6	D3	
			C7	D6		
				D9		
				D10		
				D11		
				D12		
Exame de preguntas de desenvolvimento	Examen escrito sobre os contidos da materia.	30	A2	B7	C3	D10
			C6			
			C7			
			C10			

Other comments on the Evaluation

Pautas xerais

As/os estudiantes deberán escoller, de forma obligatoria nas primeiras dúas semanas do cuadrimestre en cuestión, entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua (cf. supra a descripción en **Avaliación**) ou un sistema de avaliación única.

Recoméndase optar polo primeiro.

A copia ou o plaxio en calquera das probas das avaliacións continua ou única poderá motivar a solicitude de apertura dun expediente sancionador, nas dúas edicións das actas. Alegar descoñecemento do que supón plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade nese aspecto.

Avaliación continua

Para superar a materia, será preciso entregar coa regularidade requirida as prácticas de clase e obter unha nota mínima de **cinco** (sobre dez) en todas as partes de avaliação. De non acadar a nota de cinco nalgúnha destas formas de avaliação, non se realizará media.

A non realización de probas ou exercicios parciais previstos polo sistema de avaliação continua (*cf. supra* a descripción en **■Avaliación■**) suporá a obtención dunha cualificación de 0 (cero) puntos nesta.

A data do exame de avaliação continua coincidirá coa data do exame de avaliação única recollida no calendario oficial da FFT.

Avaliación única

Para superar a materia, será preciso superar cunha nota mínima de cinco (sobre 10) as dúas probas seguintes:

- Traballo tutelado (40%), coas mesmas características que o que se describiu máis arriba (12-15 páxinas).
- Exame escrito (60%).

Deberase obter en ambos casos unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre 10) para poder efectuar media.

A data do exame de avaliação única será establecido pola FFT e publicado no seu calendario oficial.

Segunda edición das actas

Os mesmos criterios de avaliação única aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

O alumnado de avaliação continua que non supere a materia na primeira convocatoria e teña que acudir á segunda edición das actas terá que presentarse unicamente á parte que teña suspensa.

En todo caso, recoméndase a asistencia regular ás aulas e ás titorías e a consulta dos materiais e informacóns específicas na plataforma FAITIC, mesmo que non se siga o sistema de avaliação continua.

Alumnado semi-presencial

Ao alumnado semi-presencial ofréceselle titorías concertadas. Para quen teña a oportunidade, recoméndase asistir regularmente a estas titorías (despacho A48). Poderase ter tamén unha atención personalizada a través do correo electrónico (consulta de dúbidas, entrega e corrección-comentario das probas etc.).

En todo caso, o ensino semi-presencial require dunha disciplina de traballo, seguindo as indicacóns do profesorado, así como do uso imprescindible da plataforma FAITIC desde o primeiro día de clases.

A **avaliación continua** do alumnado semi-presencial implica a realización dos exercicios indicados polo profesorado a través da plataforma FAITIC, dentro dos prazos indicados. Quen non poida realizar estes exercicios dentro dos prazos, terá que realizar as probas previstas para a avaliação única.

Esta avaliação do alumnado semi-presencial implica a valoración de tres ítems:

- Traballo tutelado (40%), acordado e supervisado pola docente, que deberá entregarse na data establecida pola FFT para o exame final.
- Exame escrito (40%), na data establecida pola FFT.
- Presentación dos traballos de aula, nos prazos establecidos (20%).

Será indispensable obter unha cualificación de cinco (sobre 10) nos tres ítems para poder efectuar media e superar a materia.

A **avaliación única** do alumnado semi-presencial implica a valoración de dous ítems:

- Traballo tutelado (40%), acordado e supervisado pola docente, que deberá entregarse na data establecida pola FFT para o exame final.
- Exame escrito (60%), na data establecida pola FFT.

Será indispensable obter unha cualificación de cinco (sobre 10) nas dúas partes para poder efectuar media e superar a materia.

Outros comentarios

- As prácticas de clase e traballos de aula (estudos de caso etc.) deberán entregarse na semana seguinte á que foron propostas na aula.
- Terase en conta non só a pertinencia e calidade das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística. Penalizaranse os errores de expresión (ortografía, puntuación, incoherencias sintácticas, uso inadecuado do léxico etc.).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Baltrusch, Burghard (ed.), **Lupe Gómez: Libre e estranxeira. Estudos e traducións**, 1^a, Frank & Timme, 2013
- González Fernández, Helena, **Elas e o paraugas totalizador. Escritoras, xénero e nación**, 1^a, Xerais, 2005
- González Fernández, Helena, **Anatomía de 'tanta visibilidade' das mulleres na literatura**, Madrygal 9 69-72, 2006
- González Fernández, Helena & Manuela Palacios González (eds.), **Palabras extremas: escritoras gallegas e irlandesas de hoy**, 1^a, NetBiblo,
- González Fernández, Helena & María do Cebreiro Rábade Villar, **Canon y subversión. La obra narrativa de Rosalía de Castro**, 1^a, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2012
- Miguélez-Carballeira, Helena, **Galiza, um povo sentimental? Género, política e cultura no imaginário nacional galego**, 1^a, Através editora, 2014
- Postigo Aldeamil, María Josefa, **La narrativa en lengua portuguesa de los últimos cincuenta años. Estudios dedicados a José A. Ares Montes (Revista de Filología Románica, anexo II)**, 1^a, Servicio de Publicaciones Universidad Complutense, 2001
- Segarra, Marta & Àngels Carabí (eds.), **Feminismo y crítica literaria**, 1^a, Icaria, col. Mujeres y Culturas, 2000
- Zavala, Iris M. (coord. gral), **Breve historia feminista de la Literatura española (en lengua catalana, gallega y vasca) (Vol. VI)**, 1^a, Anthropos, 1993
- Blanco, Carmen, **Literatura galega de muller**, 1^a, Xerais, 1991
- Bermúdez Montes, M.Teresa, **Conquistar a voz, se apropiar da palabra: a autoria feminina na poesia galega contemporânea**. In Otávio Rios (coord.) (2011): Arquipélago continuo. Literaturas plurais. 131-145, UEA Edições (Universidade do Estado do Amazonas), 2011
- Edfelfd, Chatarina, **Uma História na História. Representações da autoria feminina na História da Literatura Portuguesa do Século XX**, Câmara Municipal do Montijo, 2006
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Dicionário da Crítica Feminista**, Edições Afrontamento, 2005
- Owen, Hilary / Pazos Alonso, Cláudia, **Antigone's Daughters? Gender Genealogy, and the politics of authorship on 20th-century Portuguese women's writing**, Bucknell University Press, 2011
- Klobucka, Anna M., **O Formato Mulher. A emergência da autoria feminina na poesia portuguesa**, Angelus Novus, 2009
- Bermúdez, Silvia / JJohnson, Roberta (eds.), **A New History of Iberian Feminisms**, University of Toronto Press, 2018
- Macedo, Ana Gabriela / Amaral, Ana Luísa (orgs.), **Novas Cartas Portuguesas e os feminismos, Cadernos de Literatura Comparada 26/27**, Instituto de Literatura Comparada Margarida Losa, 2012
- Barreno, María Isabel / Horta, María Teresa / Costa, María Velho da, **Novas Cartas Portuguesas (ed. de Ana Luísa Amaral)**, Dom Quixote, 2010
- Figueiredo, Isabela, **Caderno de Memórias Coloniais**, 8^a, Caminho, 2018
- Figueiredo, Isabela, **A Gorda**, 5^a, Caminho, 2018
- #### **Complementary Bibliography**
- Blanco, Carmen, **Sexo e lugar**, 1^a, Xerais, 2006
- Fortes, Belén (coord.), **Escrita e mulleres. Doce ensaios arredor de Virginia Woolf**, 1^a, Sotelo Blanco, 2003
- González Fernández, Helena, **A revisión dos mitos femininos na recente poesía de mulleres**, Journal of Hispanic and Galician Studies, XVIII, 2007
- González Fernández, Helena & Mª Xesús Lama (eds.), **Actas do VII Congreso Internacional de Estudios Galegos. Mulleres en Galicia. Galicia e os outros pobos da Península. Barcelona 28 ó 31 de maio de 2003**, 1^a, Ediciós do Castro, 2003
- Suárez Briones, Beatriz, **Sexualidades. Teorías literarias feministas**, 1^a, Centro Asesor de la Mujer / Ayuntamiento de Alcalá, 2003
- Arruda, Aline Alves & Constância Lima Duarte (eds.), **A Escritura no Feminino: aproximações**, 1^a, Editora Mulheres, 2011
- Willmer, Rhea Sílvia, **Ana Luísa Amaral e Ana Cristina Cesar: modos de pensar o feminino na poesia contemporânea em português. Tese de doutoramento**, 1^a, UFRJ, 2014
- Ciplijauskaitė, Birutė, **La construcción del yo femenino en la literatura**, 1^a, Servicio de publicaciones de la Universidad de Cád., 2004
- Reisz, Susana, **Escrivura feminina e estratexias de auto-representación**, **Unión Libre 1, 53-65.**, Unión Libre. Cadernos de vida e culturas, 1996

González Fernández, Helena, "La mujer que no es sólo metáfora de la nación. Lectura de las viudas de vivos de Rosalía de Castro". **Lectora. Revista de Dones i Textualitat 15**, dossier Mujeres y naciones: 99-116., Lectora. Revista de Dones i Textualitat, 2009

Bermúdez Montes, M.Teresa, **Unha lectura de Adiós María**, 1^a, Xerais, 2002

Almeida, Ana Bela Simões & Burghard Baltrusch, **Aproximación crítica á obra de Lupe Gómez. Atentado ao culturalismo**, Anuario Grial de estudos literarios galegos 2004, 7-29., 2005

Bermúdez Montes, M.Teresa & Mônica Heloane Carvalho de Sant'Anna (eds.), **Letras escarlata. Estudos sobre a representación da menstruación**, 1^a, Frank & Timme, 2016

Oliveira, Márcia, **Arte e feminismo em Portugal no contexto pós-revolução**, Universidade do Minho / Edições Húmus, 2015

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Obras principales das literaturas galega e lusófona/V01G400V01304

Subjects that it is recommended to have taken before

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura comparada/V01G400V01404

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías coa salvedade de que unha alerta sanitaria obrigue a activar un ensino exclusivamente virtual. Neste caso, metodoloxías, contidos, avaliación e titorías realizaranse coas ferramentas virtuais proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e plataforma Faitic).

IDENTIFYING DATA**Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II**

Subject	Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II			
Code	V01G400V01927			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Optional	4	2c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Angueira Viturro, Anxo			
Lecturers	Angueira Viturro, Anxo			
E-mail	angueira@uvigo.es			
Web				
General description	Visión xeral das principais obras poéticas e teatrais do período.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Adquirir os fundamentos teóricos sobre autores e textos poéticos e dramáticos do período estudiado.	A1 A2 A5 A5 B6 B7 C9 C10 C10 C11 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22	B1 B2 B3 B5 C6 C6 D3 D3 D6 D9 D9 D10 D11 D12 D16	C1 C2 C3 C4 C6 C6 D10 D11 D12 D16	D3
Adquirir coñecementos e destrezas para analizar poemas, obras de teatro, así como sintetizar, relacionar e describir a tradición literaria galega nos seus distintos ámbitos culturais e sociais durante o amplio período de creación literaria iniciado coa transición política democrática.	A1 A2 A5 B2 B2 B3 B5 B7	B1 B1 B2 C6 C6 C7 C10 C16 C21	C3 C6 C6 D3 D4 D5 D6 D6 D8	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D6 D9
Recoñecer e ser capaz de analizar as obras e os movementos literarios da época.	A1 A1 A2 A2 A3 A4 A5 A5	B1 B2 B5 B7 C3 C4 C6 C6 C7 C8	C1 C3 C3 C4 D10 D12 D22 D23 C10 C16 C18 C24 C28 C30 C33	D1 D2 D8 D9 D10 D12 D22 D23
Aprender a valorar a construcción do sistema literario galego como un producto da historia cultural de Galicia.	A1 A2 A5 B7	B1 B2 B5 C6 C7 C10 C16	C1 C3 D3 D4 D6 D8 D9 D9 D10 D11	D2 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D9 D10 D11
Recoñecer e valorar os importantes cambios habidos neste período respecto da tradición literaria galega.	A1 A1 A2 A3 A5	B1 B2 B5 B7 C3 C6 C7 C10 C10	C3 C6 C7 C10 D11 D12	D6 D8 D9 D11 D12

Contidos

Topic

- A revolución de Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976). . Con pólvora e magnolias de X.L. Méndez Ferrín (1976).
Méndez Ferrín (1976) e a de Álvaro Cunqueiro. .O grupo Rompente
. Herba aquí e acolá de A. Cunqueiro (1980)

A xeración dos 80	. Autores. . Obras más significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A xeración poética dos 90	. Autores. . Obras más significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas de esta etapa.
Poéticas do S. XXI	. Autores. . Obras más significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas desta etapa.
A forza da poesía da muller	. Autoras. . Obras más significativas. Lectura e análise. . Tendencias poéticas.
A actividade teatral a partir de 1980.	A creación do Centro Dramático Galego. Temática autóctona e diálogo interliterario. Lectura e análise de obras dramáticas significativas deste período.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	24	27	51
Traballo tutelado	21	80	101
Resolución de problemas	3	70	73

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Faitic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos más salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultas ou dúbidas individuais e fará suxestións específicas segundo o interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será titorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	A2 B2 C3 D3 B5 C6 B7 C7 C10 C16
Traballo tutelado	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na data oficial de exames da FFT.	15	A1 B1 C3 D2 A2 B2 C6 D3 A5 B5 C7 D6 B7 C10 D8 C16 D9 D10 D11 D12

Resolución de problemas	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na mesma data.	70	A1 A2 A5 B7 C16	B1 B2 B5 C10 C11	C3 C6 C7 C10 D9	D2 D3 D6 D8 D10 D11
-------------------------	---	----	-----------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

Other comments on the Evaluation

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

- 1.- recoñecemento de textos,
- 2.- comentario de textos,
- 3.- preguntas curtas de resposta curta
- e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Casas, Arturo, **De impurezas, epitafios e balbordos.**, Galaxia, 1996

VV.AA., **Literatura. A literatura desde 1936 ata hoxe: Poesía e teatro**, Hércules, 2001

Complementary Bibliography

Recomendacions

Subjects that continue the syllabus

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-I/V01G400V01925

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Análise das obras centrais do período Nós/V01G400V01923

Plan de Continxencias

Description

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumplir coa normativa sanitaria.

IDENTIFYING DATA

Literatura española dos séculos XX-XXI

Subject	Literatura española dos séculos XX-XXI			
Code	V01G400V01935			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinator	Luna Selles, Carmen			
Lecturers	Luna Selles, Carmen			
E-mail	virginials@uvigo.es			
Web	http://https://litespfft.wordpress.com/			
General description	<p>Estudo e análise das principais obras da Literatura española dos séculos XX e XXI con 3 finalidades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ser quen de situar una obra literaria da época dentro das tendencias que se suceden. 2) Comprender a relación entre as características formais das obras do programa e as súas respectivas interpretacións temáticas. 3) Captar a evolución dos diversos xéneros, a través do período estudiado. 			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D4	Capacidade para adaptarse a novas situacionés.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D4
	A3	B5	C9	D6
	A5	B7	C13	D6
				D7
				D8
				D9
				D10
				D15

Contidos

Topic

1. Do fin de século aos anos 40	1.1. Poesía 1.1.1. O modernismo: Rubén Darío e outros nomes (selección de textos) 1.1.2. Vangarda e xeración do 27 (selección de textos) 1.2. Narrativa 1.2.1. A renovación novelística: Miguel de Unamuno, Niebla (1914) 1.3. Teatro 1.3.1. Valle-Inclán, Luces de Bohemia (1924) 1.3.2. Federico García Lorca, Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín (1931)
2. Entre a postguerra e a transición	2.1. Poesía: entre o social e a experimentación 2.1.1. O grupo Espadaña: José Hierro, Antología poética. 2.1.2. Grupo dos 50, poesía social, os novísimos (selección de textos) 2.2. Narrativa: do testemuño á experimentación 2.2.1. Elena Fortún, Celia en la revolución (1949) 2.2.2. Ignacio Martínez de Pisón, Carreteras secundarias (1996) 2.3. Teatro social 2.3.1. Antonio Buero Vallejo, La doble historia del doctor Valmy (1964)
3. O tres últimas décadas	3.1. Poesía da experiencia e outras perspectivas (selección de textos) 3.2. Revitalización da narrativa 3.2.1. Narrativa breve. Cristina Fernández Cubas, La habitación de Nona (2015) 3.2.2. Narrativa actual: Manuel Vilsa, Ordesa (2018) 3.3. Teatro: a espectacularidade. 3.3.1. Francisco Nieva, El baile dos ardientes (1990) 3.4. Teatro século XXI 3.4.1. Novo teatro testemuñal. Mariano Llorente e Laila Ripoll, El triángulo azul (2014) [visionado en clase]

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	30	60
Resolución de problemas	14	25	39
Actividades introductorias	1	2	3
Exame de preguntas de desenvolvimento	3	45	48

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Todos os temas terán unha exposición maxistral.
Resolución de problemas	Exercicios de desenvolvemento e/ou comentarios de texto das obras obligatorias.
Actividades introductorias	O día de comezo do curso explicaranse os pormenores do curso: temario, lecturas obligatorias, ferramentas de FAITIC, probas e avaliación.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	En horario de tutorías atenderase calquera dúbida tanto do contido da materia como dos diferentes exercicios expostos.
Tests	

Exame de preguntas de desenvolvimento Consistirá nunha pregunta teórica do temario.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Resolución de problemas	De forma paralela ao desenvolvemento das clases maxistrais pedirase ao estudiantado diferentes propostas relacionadas co tema desenvolvido como comentarios de texto, recensións, control de lecturas.	40	A1	B1	C6	D8
			A5	B7		D9
						D10
Exame de preguntas de desenvolvimento	Realización dunha proba conformada por unha pregunta teórica do temario.	60	A1		C6	D2
			A2		C9	
				A5		

Other comments on the Evaluation

Alumnado presencial

Serán valoradas, cunha porcentaxe de 40% da nota, as diferentes probas, que de forma paralela a cada un dos temas do temario, pediranse ao estudiantado. A entrega destes exercicios realizarase a través da plataforma FAITIC no prazo acordado. Quen non entregue as actividades nas datas sinaladas deberá presentarse á avaliación única.

O día sinalado pola Facultade na convocatoria de maio realizar unha proba que consistirá nunha resposta de desenvolvemento relacionada co temario que terá unha porcentaxe do 60% da nota final.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 40% do total de resolución de problemas e ata un 60% do total da proba de desenvolvemento. En caso de suspender poderase presentar ao exame fixado pola Facultade na convocatoria de xuño/xullo que consistirá nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa.

A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo. En devandito exame o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Alumnado semipresencial

É altamente recomendable a asistencia á presentación da materia o primeiro día de clase.

É necesario que se dean de alta en Faitic para a consulta do material e entrega de probas.

Para optar á avaliación continua é obligatorio asistir a dúas sesións de tutoría, cuxa data comunicar a través de FAITIC ao comezo do curso. Si non se asiches ás sesións de tutoría deberá optar pola avaliación única.

Para ter dereito á avaliación continua o alumnado semipresencial deberá realizar, obligatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en FAITIC e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma. Si non se entregan estas probas nas datas marcadas deberá presentarse á avaliación única.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 40% do total de resolución de problemas e ata un 60% do total da proba de desenvolvemento que se efectuará o día sinalado pola Facultade. En caso de suspender poderase presentar ao exame fixado pola Facultade na convocatoria de xuño/xullo que consistirá nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa. Deberase contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Martínez de Pisón, Ignacio, **Carreteras secundarias**, Anagrama, 1996

García Lorca, Federico, **Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín**, Cátedra,

Ripoll, Laila y Mariano Llorente, **El triángulo azul**, Artezblai,

Unamuno, Miguel, **Niebla**, Cátedra,

Buero Vallejo, Antonio, **La doble historia del doctor Valmy / Mito**, Austral,

Valle-Inclán, Ramón María del, **Luces de bohemia**, Cátedra,

Hierro, José, **Antología poética (1936-1998)**, Austral,

Fortún, Elena, **Celia en la revolución**, Renacimiento,

Fernández Cubas, Cristina, **La habitación de Nona**, Tusquets Editores,

Nieva, Francisco, **La señora Tártara / El baile de los ardientes**, Austral,

Vilas, Manuel, **Ordesa**, Alfaguara,

Prieto de Paula, Ángel Luis (ed.), **Poetas españoles de los cincuenta**, 2002, Editorial Almar,

Gracia, Jordi y Domingo Ródenas, **Derrota y restitución de la modernidad (1939-2010)**, 978-84-9892-122-9, 2011, Crítica,

Abellán, José Luis, **Historia crítica del pensamiento español**, 978-84-239-6407-9, 1979-1981, Espasa-Calpe,

Prieto de Paula, Ángel Luis, **Manual de literatura española actual : de la transición al tercer milenio**, 978-84-9740-236-1, 2007, Castalia,

Bernal Muñoz, José Luis, **¿Invento o realidad? La Generación del 1898**, 1996, Pre-Textos,

Rozas, Juan Manuel, **La generación del 27 desde dentro. Textos y documentos**, 1986, Istmo,

Aznar Soler, Manuel (ed.), **Veinte años de teatro y democracia en España (1975-1995)**, 1996, Associació d'Idees,

Martín Nogales, José Luis, **Cincuenta años de novela española (1936-1986)**, 1989, PPN,

Oliva, César, **La última escena (teatro español de 1975 a nuestros días)**, 2004, Cátedra,
Rubio, Fanny y José Luis FALCÓ, **Poesía española contemporánea (1939-1980)**, 1981, Alhambra,

Complementary Bibliography

- A. P. Debicki, **Historia de la poesía española del siglo XX. Desde la modernidad hasta el presente**, Gredos, 1997
J. Huerta Calvo, **Historia del teatro español, T.II**, Gredos, 2003
J.C. Mainer, **Historia de la literatura española**, 978-84-9892-100-7, Crítica, 2010-2012
J.M. Pozuelo Yvancos, **Ventanas de la ficción: narrativa hispánica siglos XX y XXI**, Crítica,
F. Rico ed., **Historia crítica de la literatura española. Época contemporánea, Tomos 7, 7/1, 8, 8/1, 9, 9/1**, Crítica,
1978-2000

Recomendacións

Other comments

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais disponibles na plataforma FAITIC (novedades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mismos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinínenlo atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen.

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Faitic. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividad poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudio no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Faitic. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividad poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demás materiais proporcionados na plataforma Faitic.

* Metodoloxías docentes que se modifican.

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de tutorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Ningunha.

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Faitic.

* Outras modificacións.

Ningunha.

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio).

O estudiantado que siga o sistema de evaluación continua realizará un exame ao final do cuatrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta prueba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escribirase a man e asinará para daquela ser subida a Faitic. Durante o tempo de realización da prueba a profesora estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está prueba será substituída por un exame oral. Por correo comunicarase a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas pruebas previamente anunciadas como comentario de textos, recensions, control de lecturas que deberán ser subidas a FAITIC nas datas anunciadas. Estas pruebas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de evaluación continua terá evaluación única mediante un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta prueba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o ejercicio na evaluación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da prueba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en FAITIC a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está prueba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

-Na segunda edición de actas (xuño-xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta prueba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o ejercicio na evaluación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da prueba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está prueba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

IDENTIFYING DATA

Literatura hispanoamericana I

Subject	Literatura hispanoamericana I			
Code	V01G400V01936			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinator	Luna Selles, Carmen			
Lecturers	Luna Selles, Carmen			
E-mail	virginials@uvigo.es			
Web	http://litespfft.wordpress.com/			
General description	O obxecto fundamental desta materia é proporcionar ao alumnado, a través da lectura dunha serie de obras literarias, unha visión panorámica das literaturas literaturas hispano-americanas desde as culturas prehispánicas á emancipación.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudio que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudio e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D4	Capacidade para adaptarse a novas situacionés.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticía.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen.	A1	B1	C3	D1
	A2	B2	C4	D2
	A2	B2	C6	D3
	A3	B5	C6	D4
	A5	B7	C9	D6
	A5	C9	D7	
		C17	D8	
		C18	D9	

Contidos

Topic

1. Introducción.	Conceptos básicos: literatura hispanoamericana/literaturas hispanoamericanas
------------------	--

2. As literaturas indíxenas precolombinas	Náhuatl Maya Quechua (Antoloxía de textos precolombianos preparada polo profesorado)
3. Historiografía india. Características xerais e periodización	Naufragios de Álvar Núñez Cabeza de Vaca Comentarios reales de los incas (selección)
4. Poesía lírica e épica do século XVI	Romancero (selección) La Araucana de Alonso de Ercilla (selección)
5. Poesía e prosa do século XVII	Poesía lírica de Sor Juana Inés de la Cruz Infortunios de Carlos de Sigüenza y Góngora
6. Teatro mestizo	Tragedia del fin de Atahualpa. Uscar Pauca.
7. Impacto da Ilustración en América	El Lazarillo de ciegos caminantes de Alonso Carrión de la Vandera (Selección) El siglo de las Luces de Alejo Carpentier.
8. Prosa política	Memorias de Servando Teresa de Mier (selección)

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	30	60
Resolución de problemas	14	25	39
Actividades introductorias	1	2	3
Exame de preguntas de desenvolvimento	3	45	48

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Todos os temas terán unha exposición maxistral
Resolución de problemas	Exercicios de desenvolvimento e/ou comentarios de texto das obras obligatorias.
Actividades introductorias	O día de comezo do curso explicaranse os pormenores do curso: temario, lecturas obligatorias, ferramentas de FAITIC, probas e avaliación.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	En horario de tutorías atenderase calquera dúbida tanto do contido da materia como dos diferentes exercicios expostos.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvimento	Consistirá nunha pregunta teórica do temario.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas	De forma paralela ao desenvolvimento das clases maxistrais pedirase ao estudiantado diferentes propostas relacionadas co tema desenvolvido como comentarios de texto, recensións, control de lecturas.	40	A1	B1	C3	D7
			A5	B7	C6	D8
					C9	D9
Exame de preguntas de desenvolvimento	Realización dunha proba conformada por unha pregunta teórica do temario.	60	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D6
					B7	D7
						D8
						D9

Other comments on the Evaluation

Alumnado presencial

Serán valoradas, cunha porcentaxe de 40% da nota, as diferentes probas, que de forma paralela a cada un dos temas do temario, pediranse ao estudiantado. A entrega destes exercicios realizarase a través da plataforma FAITIC no prazo acordado. Quen non entregue as actividades nas datas sinaladas deberá presentarse á avaliación única.

O día sinalado pola Facultade na convocatoria de maio realizar unha proba que consistirá nunha resposta de desenvolvemento relacionada co temario que terá unha porcentaxe do 60% da nota final.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 40% do total de resolución de problemas e ata un 60% do total da proba de desenvolvemento. En caso de suspender poderase presentar ao exame fixado pola Facultade na convocatoria de xuño/xullo que consistirá nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa.

A avaliación única consistirá na realización dun exame nas datas sinaladas pola Facultade nas convocatorias de maio e xuño/xullo. En devandito exame o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Alumnado semipresencial

É altamente recomendable a asistencia á presentación da materia o primeiro día de clase.

É necesario que se dean de alta en Faitic para a consulta do material e entrega de probas.

Para optar á avaliación continua é obligatorio asistir a dúas sesións de tutoría, cuxa data comunicar a través de FAITIC ao comezo do curso. Si non se asiches ás sesións de tutoría deberá optar pola avaliación única.

Para ter dereito á avaliación continua o alumnado semipresencial deberá realizar, obligatoriamente, as actividades sobre cada tema que se proporcionarán en FAITIC e entregalas no prazo acordado, tamén a través da plataforma. Si non se entregan estas probas nas datas marcadas deberá presentarse á avaliación única.

A nota resultante da avaliación continua será a suma de ata un 40% do total de resolución de problemas e ata un 60% do total da proba de desenvolvemento que se efectuará o día sinalado pola Facultade. En caso de suspender poderase presentar ao exame fixado pola Facultade na convocatoria de xuño/xullo que consistirá nunha proba global sobre a totalidade da materia do programa. Deberase contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

De la Cruz, Juana Inés, **Poesía Lírica**, Cátedra,
Nuñez Cabeza de Vaca, Álvar, **Naufragios**, Cátedra,
Carpentier, Alejo, **El Siglo de las Luces**, Cátedra,
Oviedo, José Miguel, **Historia de la literatura hispanoamericana I**, Alianza, 1995
Sigüenza y Góngora, Carlos de, **Infortunios de Alonso Ramírez**, Vicerrectorado de Investigación, Desarrollo e Inno, 2003
Todorov, Tzvetan, **La conquista de América. El problema del otro**, Siglo XXI,
Concolorcorvo, **Lazarillo de ciegos caminantes**, Emec,
Vélez, Iván, **Sobre la leyenda negra**, Encuentro, 2014
Inca Garcilaso de la Vega, **Comentarios reales**, Cátedra,
Cid Pérez, José y Dolores Martí de Cid (eds.), **Teatro indoamericano colonial**, Aguilar,
De Mier, Servando Teresa, **Memorias. Un fraile mexicano desterrado en Europa**, Trama Editorial, 2012
León-Portilla, Miguel, **La tinta negra y roja: Antología de poesía Náhuatl**, Galaxia/Gutenberg,

Complementary Bibliography

Recomendacions

Subjects that continue the syllabus

Literatura hispanoamericana II/V01G400V01937

Other comments

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contenido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma FAITIC (novedades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinínenlo atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

-Actividades introductorias: Actividade encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o estudiantado, así como a presentar a materia, a través das ferramentas de *teledocencia Campus Remoto e Faitic. Esta sesión impartida en modalidade síncrona na aula virtual poderá ser gravada para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Lección Maxistral: Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudio no horario oficial establecido pola facultade, a través das ferramentas de teledocencia Campus Remoto e Faitic. As sesións impartidas en modalidade síncrona nas aulas virtuais poderán ser gravadas para que o estudiantado con problemas de conectividade poida acceder a elas de forma asíncrona.

-Resolución de problemas: O estudiantado realizará exercicios a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión da profesora. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demás materiais proporcionados na plataforma Faitic.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Ningunha.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

A atención personalizada realizarase no despacho virtual da profesora, en horario de *utorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Ningunha

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Faitic.

* Outras modificacións

Ningunha

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

-Primeira edición das actas (xaneiro-maio):

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua realizará un exame ao final do cuatrimestre, que coincidirá coa data establecida no calendario oficial de exames da FFT, no que a cualificación suporá o 60% da nota final. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste no desenvolvemento dunha pregunta sobre o temario. Escribirase a man e asinará para daquela ser subida a Faitic. Durante o tempo de realización da proba a profesora estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbdidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral. Por correo comunicarase a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

De forma paralela ao desenvolvemento dos temas, o alumnado realizará diversas probas previamente anunciadas como comentario de textos, recensións, control de lecturas que deberán ser subidas a FAITIC nas datas anunciadas. Estas probas conforman até o 40% da nota final.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma

en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame a profesora estará dispoñible en FAITIC a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

Na segunda edición de actas (xuño-xullo)

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 60% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 40% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do cuestionario a profesora estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir. Naqueles casos de sospeita de práctica irregular ou problemas de conexión do estudiantado está proba será substituída por un exame oral comunicándolle por correo a cada estudiante o día, hora e duración do exame oral coa suficiente antelación.

IDENTIFYING DATA

Literatura hispanoamericana II

Subject	Literatura hispanoamericana II			
Code	V01G400V01937			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 9	Choose Optional	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán			
Department	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinator	Fariña Bustos, María Jesús			
Lecturers	Fariña Bustos, María Jesús			
E-mail	mbusto@uvigo.es			
Web				
General description	Estudo dos principais autores, autoras e obras da literatura hispanoamericana desde o século XIX ata a actualidade.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D4	Capacidade para adaptarse a novas situacionés.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticidade.
D10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Coñecemento dos principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais en que se producen	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D4
	A5	B5	C9	D6
	B7		D7	
			D8	
			D9	
			D10	

Contidos

Topic

1. Romanticismo	1.1. Independencia e novos contextos 1.2. A novela romántica Gertrudis Gómez de Avellaneda, Sab
-----------------	---

2. A crise de fin de século	2.1. A crise de fin de século 2.2. "Quen somos". O ensaio modernista -Selección de textos
3. Entre o Modernismo e as vanguardas	3.1. As "poetas posmodernistas" Alfonsina Storni e Delmira Agustini. Selección de textos
4. Creacionismo e outros ismos	4.1. Vicente Huidobro, Altazor o el viaje en paracaídas 4.2. César Vallejo, Poemas humanos
5. Cara unha nova narrativa	5.1. Horacio Quiroga, "El almahadón de plumas" e "El hombre muerto" 5.2. María Luisa Bombal, "La amortajada"
6. Narrativa do boom e o postboom	6.1. Ernesto Sabato, El túnel 6.2 Alejo Carpentier, El reino de este mundo 6.3. Jorge Luis Borges, "La casa de Asterión", "La cautiva" e "El informe de Brodie" 6.4. Juan Rulfo, Pedro Páramo 6.5. Manuel Puig, El beso de la mujer araña
7. A diversidade no conto das tres últimas décadas	7.1. Silvina Ocampo, "Jardín de infierno" (Cornelia frente al espejo, 1988) 7.2. Luisa Valenzuela, "La llave" (Simetrías, 1993) 7.3. Renée Ferrer, "El ovillo" e "Helena" (La seca y otros cuentos, 1986) 7.4. Andrés Neuman, "El fusilado" e "Las cosas que no hacemos" (Hacerse el muerto, 2011) 7.5. Daína Chaviano, "Estirpe maldita" (Extraños testimonios, 2016)

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Actividades introductorias	2	0	2
Presentación	16	40	56
Debate	18	32	50
Traballo tutelado	2	26	28
Eventos científicos	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvimento	2	55	57

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Sesiós sobre contextos e movementos histórico-literarios
Actividades introductorias	Presentación da materia e descripción dos seus obxectivos
Presentación	Exposicións na aula sobre diversos aspectos das lecturas obligatorias
Debate	Reflexión sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria
Traballo tutelado	Realización dun traballo escrito sobre algúna cuestión relativa a unha ou varias das obras de lectura obligatoria
Eventos científicos	Conferencia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Presentación	Atención aos problemas que se formulen nas distintas presentacións
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas e indicacións sobre a planificación do traballo

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Os contidos desenvolvidos nas sesións maxistrais serán avaliados a través das reflexións na aula	10	
Presentación	Exposición na aula sobre diferentes aspectos dos movementos literarios e das obras leídas	10	A1 B2 C9 D2 A2 B5 D6 D8 D9 D10
Debate	O debate referirase a reflexións sobre temas, obras e intereses estéticos de cada época literaria	15	

Traballo tutelado	Traballo escrito sobre algún aspecto dunha ou de varias das lecturas obligatorias do programa	10	A5	B1	C6	D2
			B5	C9	D6	
				D7		
				D10		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba escrita sobre algúns aspectos das obras de lectura obligatoria, así como tamén comentarios dalgún fragmento das mesmas. O coñecemento dos contidos expostos nas sesións máxistrais serán avaliados, igualmente, a través destas probas	55	A1	B2	C6	D6
			A5	B5	C9	D7
				D9		
				D10		

Other comments on the Evaluation

1. AVALIACIÓN CONTINUA (asistencia a clase dun 80%):

A nota resultará da ponderación das calificacións das exposicións e debates de clase, o traballo escrito e as probas de resposta larga e o análise de textos.

Será **requisito** para superar cada unha destas actividades a correcta exposición oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, o orde e claridade expositiva e a limpeza dos exercicios.

A data da proba-exame coincidirá con aquela fixada oficialmente pola Facultade para o alumnado de evaluación única.

2. AVALIACIÓN ÚNICA

As alumnas e alumnos que non poidan asistir ás clases terán que realizar, ademais de proba-exame, un traballo sobre algún aspecto relativo aos contidos da asignatura. Por esta razón, é importante que se poñan en contacto con profesora durante as primeiras semanas do cuadrimestre.

Neste caso, o valor do traballo será do 25% e o da proba-exame do 75%, o que significa que será preciso aprobar esta última proba para sumar a nota do traballo.

Proceden, igualmente, para aprobar, os **requisitos** indicados a propósito da evaluación continua.

A proba-exame realizarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

3. SEMIPRESENCIALIDADE

O alumnado semipresencial terá que realizar a proba-exame (de características similares ás da evaluación continua) ademais de resolver algunas probas de resposta curta e larga que se realizarán a través da plataforma virtual. Realizará tamén un breve traballo (sobre algún/s aspecto/s das obras de lectura obligatoria) a través do cal dar conta das súas capacidades críticas e analíticas.

Os **requisitos** para superar estas probas son idénticos ós da evaluación continua (véxase arriba)

A proba-exame celebrarase na data fixada oficialmente pola Facultade.

4. CONVOCATORIA DE XULLO. En todos os casos, a convocatoria de xullo terá lugar na data fixada pola Facultade. Nesta convocatoria, a avaliação realizarase a través de probas de reposta curta, de probas de ensaio a de análise de textos.

NOTA: Naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente. Plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Sáinz de Medrano, Luis, **Histoia de la literatura hispanoamericana, desde el Modernismo**, Taurus, 1989

Complementary Bibliography

Franco, Jean, **Historia de la literatura hispanoamericana a partir de la independencia**, Ariel, 1987

Iligo Madrigal, Luis, ed., **Historia de la literatura hispanoamericana, vol II**, Cátedra, 2015

Shaw, Donald, **Nueva narrativa hispanoamericana: boom, posboom, posmodernismo**, Cátedra, 2005

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Literatura hispanoamericana I/V01G400V01936

Other comments

1. As obras de lectura obligatoria aparecen indicadas en cada un dos apartados de cada tema (sección Contidos)

A bibliografía complementaria específica sobre cada época e cada autor/a do programa facilitarase a través da plataforma virtual. Tamén a través desta plataforma achegaranse as indicacións e materiais pertinentes para o alumnado semipresencial.

2. Para o alumnado ERASMUS (de habelo) os requisitos serán os mesmos en todos os aspectos da materia.

3. O horario de titorías entregarase no comezo do cuadrimestre. As consultas enviadas por correo-e serán respondidas dentro dese mesmo horario.

Plan de Continxencias

Description

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA NO CASO DE CIRCUNSTANCIA DE EMERXENCIA SANITARIA

1. Desenvolvimento da materia

O alumnado disporá dende o comezo do cuadrimestre dun cronograma que recolla a secuencia de desenvolvemento dos contidos da mesma. Tendo en conta que estos se apoian fundamentalmente na lectura de textos literarios, tocante a este aspecto, en caso de circunstancia de emerxencia sanitaria sobrevida, será relativamente fácil a adaptación a un sistema non presencial. No que respecta á metodoloxía, a **Lección maxistral** sería sustituida polo aporte de materiais de diverso tipo a través da plataforma fatic e a través de titorías virtuais co grupo, nas que poderían facerse igualmente reflexións e debates semellantes (é un modo de falar) aos desenvoltos habitualmente na aula.

Do mesmo xeito que nunha situación de docencia normal, o alumnado recibirá as referencias bibliográficas correspondentes a cada tema e lecturas obligatorias do programa a través do fatic. É moi importante, por isto, que preste a máxima atención aos avisos e materiais que se subirán á plataforma.

2. Avaliación

O deseño da avaliación da materia no seu formato presencial, apóiese en varios tipos de proba: os contidos das leccións maxistrais, traballo tutelado e exposicións e debates na aula, cuxo resultado representa un 45% da cualificación da materia; e unha proba exame consistente en preguntas de desenvolvemento, o resultado do cal representa o 55%.

Se a situación o requerise, este deseño veríase modificado nos seguintes termos:

a) Caso de situación de ausencia total de presencialidade: un 80% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 20% a debates realizados en titorías de grupo virtuais.

b) Caso de situación combinada entre presencialidade e non presencialidade: un 65% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de exposicións escritas sobre cada lectura do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos) e un 35% as actividades de aula desenvolvidas no período de docencia presencial.

En ningún caso se modifigan, en cambio, os requisitos para superar as probas. Como se di na Guía docente: **Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios.** Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Para o alumnado semipresencial, no caso de producirse esta emerxencia, o desenvolvemento e avaliación da materia coincidirán coa do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Por outro lado, de se impor unha modalidade docente mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo a outra parte as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que na modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumplir coa normativa sanitaria.

IDENTIFYING DATA**Computing for linguistics**

Subject	Computing for linguistics			
Code	V01G400V01955			
Study programme	Degree in Language Sciences and Literary Studies			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Electronic dictionaries**

Subject	Electronic dictionaries			
Code	V01G400V01956			
Study programme	Degree in Language Sciences and Literary Studies			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Multimodal production of digital texts**

Subject	Multimodal production of digital texts			
Code	V01G400V01957			
Study programme	Degree in Language Sciences and Literary Studies			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Optional	4th	2nd
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA

Prácticas textuais: Poesía

Subject	Prácticas textuais: Poesía			
Code	V01G400V01965			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Angueira Viturro, Anxo			
Lecturers	Angueira Viturro, Anxo			
E-mail	angueira@uvigo.es			
Web				
General description	Prácticas de creación, crítica e edición de textos poéticos.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercuśóns sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudio (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticía.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Desenvolver as habilidades de creación e de crítica poética.	A1	B4	C3	D2
	A2	B6	C6	D3
	A5	B8	C9	D6
			C10	D8
			C17	D9
				D10
				D11
				D12

Buscar un estilo propio a partir da experiencia, da práctica e da retroalimentación da aprendizaxe.	A1	B4	C3	D2
	A2	B6	C6	D3
	A5	B8	C9	D6
			C10	D8
			C17	D9
				D10
				D11
				D12

Comprender os procesos creativo e crítico para mellorar as técnicas de expresión poética.	A1	B4	C3	D3
	A2	B6	C6	D6
	A5	B8	C9	D8
			C10	D9
			C17	D10
				D11
				D12

Contidos

Topic

Obradoiro de prácticas para a creación e a crítica Poesía e música.

de textos poéticos, de calquera modalidade e
subxénero Poesía e ritmo.
Poesía e espazo.
Poesía e voz.

Presentación de orixinais de forma profesional
segundo os estándares habituais da edición
(impresa e dixital). Presentación e formatos
Edición e formatos

Comprensión do fenómeno editorial, en especial
do mercado do público lector e dos
instrumentos da edición profesional. Poesía e campo literario

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	32	36	68
Traballo tutelado	13	36	49
Resolución de problemas	3	30	33

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de titoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en Faitic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballo tutelado	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos más salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	O profesor responderá ás consultas ou dúvidas individuais, e fará suxestións específicas segundo os interese e aptitudes de cada alumno.
Resolución de problemas	Cada traballo será tutorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de titorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results

Lección maxistral	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na data oficial de exames da FFT.	15	C3 C6 C9 C10	D3
Traballo tutelado	Os contidos desenvolvidos ao longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ao final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de maneira presencial na mesma data.	70	A1 A2 A5 B4 B6 B8 C3 C6 C9 C10 D8 C17 D9 D10 D11	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Resolución de problemas	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informáns concisas para ser expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15	A1 A2 B4 B6 B8 C3 C6 C9 C10 C17 D8 D9 D10 D11	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Other comments on the Evaluation

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Casas, Arturo, **Antoloxía consultada da poesía galega 1976-2000**, Tris-Tram, 2004

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Análise das obras centrais da literatura galega desde 1975-II/V01G400V01927

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise das obras centrais da literatura galega durante o franquismo/V01G400V01924

Plan de Continxencias

Description

Mantéñense metodoloxías, contidos, avaliación e titorías na docencia realizada a través das ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Faitic).

Na modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumplir coa normativa sanitaria.

IDENTIFYING DATA

Prácticas textuais: Novos formatos

Subject	Prácticas textuais: Novos formatos			
Code	V01G400V01966			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Optional	Year 4	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinator	Fernández Álvarez, Manuel Santiago Luna Selles, Carmen			
Lecturers	Fernández Álvarez, Manuel Santiago Luna Selles, Carmen			
E-mail	manuelforcadela@gmail.com virginials@uvigo.es			
Web				
General description	Taller de prácticas para a creación de textos destinados a novos formatos ou a formatos audiovisuais.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Capacidade do estudiantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudio (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudios culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticá.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Desenvolver as habilidades de creación de textos para novos formatos: blogues, práctica discursiva en redes sociais, guións audiovisuais, presentacións documentais.	A1 A2 A5 B8	B3 B4 B6 C10	C3 C6 C9 D8	D2 D3 D6 D12
Comprender o proceso creativo para mellorar as técnicas de expresión discursiva.	A1 A2 A5 B8	B3 B4 B6 C10	C3 C6 C9 D8	D2 D3 D6 D12
Desenvolver pequenas investigacións sobre problemas lingüísticos do inglés (busca de fontes metodolóxicas, análise crítica de aportacións previas, desenvolvemento de teorías inéditas).				C15 C17 C18 D9 D10 D11

Contidos

Topic

BLOQUE#1 Semiótica da mirada.	1.1. Definición da mirada. 1.1.1. Ver vs. mirar. 1.1.2. Cadro semiótico: Ver sen mirar/Mirar sen ver. 1.2. Formas de mirar sen ver: Lectura, soño, cegueira, ficción, ideoloxía. 1.3. A construcción da mirada 1.3.1. A perspectiva diegética. 1.3.2. Tempo e lugar da mirada. 1.3.3. Tempo e lugar do mirar sen ver. 1.3.4. Cronos e Aión. 1.4. Exemplos cinematográficos: Wim Wenders e A. Tarkovsky.
BLOQUE#2 O libro de artista.	2.1. Concepto do libro como obra de arte. Orixe e evolución até a actualidade. 2.2. Interdisciplinariedad. 2.3. Tipos de libros de artista.
BLOQUE#3 Prácticas e culturas dixitais: unha aproximación teórica.	3.1. Novas formas de organización textual: formas intermediales e arte de novos medios. 3.2. Culturas algorítmicas e de interface. 3.3. Escrituras expandidas. 3.4. Prácticas de redes de activistas en Internet, a producción artística multimedia ou os saberes de comunidades dixitais. 3.5. Novos formatos de prácticas culturais: microcuentos, tuits, minirelatos, as redes sociais, os book trailers ou os nanometrajes.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	4	0	4
Estudo previo	0	20	20
Debate	4	10	14
Traballo tutelado	20	20	40
Lección maxistral	20	0	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	52	52

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Introducción conceptual ao tres bloques da materia.
Estudo previo	Lecturas e visionados previos á exposición de temas.
Debate	Debates críticos en clase sobre temas e conceptos da materia.
Traballo tutelado	Realización de propostas prácticas na aula individuais e/ou en grupo na que se aplicarán os conceptos aprendidos.
Lección maxistral	Desenvolvemento desde o punto de vista teórico e historiográfico dos temas da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Consulta de dúbihdas en horas de tutorías.
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consulta de dúbihdas en horas de tutorías.

Avaluación		Description	Qualification	Training and Learning Results		
Estudo previo	Resumos de lecturas: As/vos estudantes deberán escoller 2 lecturas das asignadas para facer dous comentarios/resumos de lectura. Cada resumo, de non menos de 2500 palabras (5 páxinas), son unha interpretación orixinal analítica baseada nun dos argumentos ou temas da lectura (NON son un resumo do texto) e deberán ser entregados nas datas que se coordinarán ao comezo do curso.		10	C6 C9 C17	D6 D8 D9 D10 D11	
Debate	Participación activa e informada: O curso terá un formato de seminario e avaliarase a asistencia e participación activa nas clases, nas actividades do curso, e a participación na plataforma dixital (FAITIC ou BLOGUE) creada especificamente para os contidos do mesmo.		10	A1 B4 B8	C18 D8 D12	D3
Traballo tutelado	Diferentes actividades prácticas nas que se apliquen os contidos e conceptos da materia.		40	A2	C6 C10 C17 C18	D6 D8 D9 D10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Un traballo final consiste en escoller un concepto crave ou tema específico de entre as diferentes prácticas, teorías e pensadores que estudaremos neste curso e definilo, explicar a súa pertinencia analítica e representalo nun formato orixinal, xa sexa dixital ou analóxico. A súa entrega está contemplada para as últimas semanas de clases xunto a unha presentación oral persoal para o resto do alumnado.		40	A5 B8	C6 C10 C18	D8 D9 D10

Other comments on the Evaluation

REQUISITOS:

Os requisitos más importantes para este curso son: (1) Unha lectura coidadosa e crítica dos textos; (2) A participación activa e informada en discusións de clase; 3) Puntualidade e conciencia en todas as actividades e tarefas do curso.

* Recoméndase aos/as estudiantes que revisen e coñezan tanto o Código de Ética como os regulamentos ao redor do Plaxio Académico.

*Para os/as estudiantes semipresenciais, é un requisito indispensable do curso darse de alta na plataforma dixital (FAITIC ou BLOGUE) creada específicamente para os contidos do mesmo, ata a segunda semana de iniciado o curso. A través da plataforma actualizaranse os contidos do mesmo e proveranse os recursos. Tomarase en conta os controis/reportes de acceso á plataforma dixital dos/as estudiantes cada semana, para a avaliação final. O resto de requisitos e datas de entrega serán os mesmo que para o resto do alumnado, incluíndo a presentación final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Strehovec, J., **Text as Ride: Electronic Literature and New Media Art**, West Virginia University Press, 2016

Crary, J., **24/7 el capitalismo tardío y el fin del sueño**, Ed. Paidós, 2015

de Amo Sánchez-Fortún, J. M., **Formación literaria, hipertextos y web 2.0 en el marco educativo (Vol. 3)**, Universidad Almería, 2015

Greimas, Algirdas Julien, **Semiótica : diccionario razonado de la teoría del lenguaje**, Gredos, 1992

Soto Ivars, Juan, **Arden las redes. La poscensura y el nuevo mundo virtual**, Debate, 2017

De Certeau, Michel, **La invención de lo cotidiano**, Universidad Iberoamericana, 1996

Rosenberg, J., & Baldwin, S., **Word Space Multiplicities, Openings, Andings**, West Virginia University Press, 2015

Rettberg, J. W., & Tomaszek, P., **Electronic Literature Communities**, ELMCIP núm 4, 2015

Johanna Drucker, Centro Cultural Koldo Mitxelena, **Nómadas y bibliófilos: concepto y estética en los libros de artista**, Diputación Foral de Guipuzkoa, 2003

Crespo Martín, B., **El Libro-Arte. Concepto y proceso de una creación contemporánea**, VDM. Verlag Dr. Müller, 2009

Hellion, M. (ed.), **Libros de Artista**, Turner, 2003

Danielewski, Mark Z., **La casa de hojas**, Alpha Decay/Pálico fuego, 2013

Aira, César, **Sobre el arte contemporáneo seguido de En La Habana**, Randon House, 2016

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao estudiantado da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade do estudiantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma FAITIC (novedades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos anuncios e datas das diferentes probas.

Os requisitos para o alumnado Erasmus serán os mesmos que para o alumnado propio.

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determineno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo estudiantado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

*** Metodoloxías docentes que se manteñen**

Mantéñense todas as metodoloxías. En caso de necesidade impartiranse en modalidade síncrona na aula virtual e utilizaranse as ferramentas de teledocencia Campus Remoto e faitic. No referente ao traballo tutelado realizarase a través da modalidade asíncrona, baixo as directrices e supervisión do profesorado. Para a realización destas actividades o estudiantado deberá ler as lecturas e demais materiais proporcionados na plataforma Faitic.

*** Metodoloxías docentes que se modifican**

Ningunha.

*** Mecanismo non presencial de atención ao alumnado tutorías)**

A atención personalizada realizarase no despacho virtual do profesorado, en horario de tutorías oficiais, baixo a modalidade de concertación previa e a través do correo electrónico.

*** Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir.**

Ningunha.

*** Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe.**

As novas lecturas estarán dispoñibles para o estudiantado na plataforma Faitic.

*** Outras modificacións**

Ningunha.

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Primeira edición das actas (xaneiro-maio)

O estudiantado que siga o sistema de avaliación continua terá que entregar os exercicios e probas a través da plataforma faitic na data sinalada de entrega. De non facelo terá que acollerse á avaliación única.

O estudiantado que non siga o sistema de avaliación continua terá avaliación única mediante un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder

superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en FAITIC a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

-Na segunda edición de actas (xuño/xullo).

Na segunda edición o estudiantado deberá realizar un exame obligatorio na data oficial establecida no calendario de exames da FFT. Esta proba, que se realizará en modalidade síncrona, consiste na realización a través de FAITIC dun exame no que o estudiantado deberá contestar varias preguntas teóricas e prácticas relacionadas co temario. A parte teórica, que representará o 40% da nota, versará sobre contidos relacionados co temario. A parte práctica, que representará o 60% da nota, incluirá aspectos do programa traballados nas clases prácticas. Para poder superar o exercicio na avaliación única será necesario obter, como mínimo, un 2 na parte teórica e un 3 na práctica. O exame será subido a FAITIC o día e hora sinalados pola Facultade, realizado a man e asinado para ser subido á plataforma en formato pdf *ou jpg ao final da hora sinalada pola Facultade para a realización da proba. Durante o tempo de realización do exame o profesorado estará dispoñible en Faitic a través do chat para responder as dúbidas que poidan xurdir.

IDENTIFYING DATA

Prácticas textuais: Ensaio

Subject	Prácticas textuais: Ensaio			
Code	V01G400V01967			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits 9	Choose Optional	Year 4	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Filoloxía galega e latina Lingua española			
Coordinator	Navaza Blanco, Gonzalo Rodríguez Barcia, Susana			
Lecturers	Navaza Blanco, Gonzalo Rodríguez Barcia, Susana			
E-mail	susanarbarcia@gmail.com gnavaza@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
General description	Prácticas de creación e crítica de textos argumentativos ou especulativos, de orde científico-literaria, especialmente en galego e español.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercuśóns sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
C19	Capacidade para avaliar críticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudio (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D6	Capacidade de xestionar a información.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticidade.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Desenvolver as habilidades de creación e crítica de textos para discursos argumentativos ou de ensaio.	A1 A2 A5	B4 B6 B8	C3 C7 C10 C17 C19	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12
Comprender os procesos creativo e críticos para mellorar as técnicas de argumentación ou construcción de discursos de carácter científico ou de divulgación xornalística.	A1 A2 A5	B4 B6 B8	C3 C7 C10 C17 C19	D2 D9 D10 D11 D12
Saber elaborar un comentario de texto, unha reseña crítica ou unha reflexión breve de natureza ensaística.	A1 A2 A5	B4 B6 B8	C3 C7 C10 C17 C19	D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Contidos

Topic

BLOQUE 1: Ensaio: aspectos xerais	1.1. Entre a realidade e a ficción: ensaio e literatura. 1.2. Características do ensaio. 1.3. O ensaio como ferramenta didáctica.
BLOQUE 2: De Montaigne ao ensaio contemporáneo	2.1. A orixe do ensaio. 2.2. O ensaio no século XX. 2.3. O ensaio no século XXI.
BLOQUE 3: Guía para a escritura dun ensaio.	3.1. Aspectos ortotipográficos. 3.2. Estrutura. 3.3. Recomendacións para a redacción. 3.4. Problemas frecuentes.
BLOQUE 4: Obradoiro de escritura de ensaios	4.1. Ciencia e divulgación: prácticas de reformulación divulgativa e redacción de ensaios científicos. 4.2. Ensaio literario e humanístico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	2	4
Obradoiro	32	96	128
Traballo tutelado	10	20	30
Lección maxistral	28	28	56
Traballo	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación da materia e explicación da guía docente.
Obradoiro	Actividades prácticas de redacción de ensaios en galego e en español.
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura e comentario crítico de textos ensaísticos.
Lección maxistral	Actividade teórica. Exposición por parte dos docentes dos fundamentos teóricos principais da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	Os obradoiros de redacción de textos ensaísticos requieren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionaranse indicacións ao longo das sesións presenciais; por outro lado, no horario de tutorías tamén poderán realizarse consultas. Ademais, a través do correo electrónico tamén se atenderán dúbidas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán os mesmos e, ademais, tamén se fixarán tutorías específicas de carácter obligatorio.

Traballo tutelado Os traballos de lectura e crítica de textos ensaísticos requieren de atención personalizada por parte dos docentes. Por un lado, proporcionarán indicaciones ao longo das sesiones presenciais; por outro lado, no horario de tutorías también podrán realizarse consultas. Además, a través do correo electrónico también se atenderán dudas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán los mismos e, además, también se fixarán tutorías específicas de carácter obligatorio.

Tests	Description
Traballo	Para a realización do trabalho de curso ofrecerse atención personalizada. Proporcionaránse indicaciones nun documento que será subido a Faitic nas primeiras semanas do curso; además, no horario de tutorías también podrán realizarse consultas. Finalmente, a través do correo electrónico también se atenderán dudas. No caso do alumnado semipresencial os mecanismos de atención serán los mismos e, además, también se fixarán tutorías específicas de carácter obligatorio.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Obradoiro	Entre as prácticas de redacción elaboradas ao longo do cuatrimestre, a/o alumno/a escogerá una para que sea evaluada. La extensión mínima será de 500 palabras. El documento será subido a Faitic en el apartado correspondiente y no plazo indicado en la sección "Ejercicios".	30	A1	B4	D2 D6 D8
Traballo tutelado	Actividades prácticas de lectura y comentario crítico de textos ensaísticos. En el caso del alumnado presencial, deberá exponer oralmente una reflexión crítica sobre el tema que aborden los textos leídos. En el caso del alumnado semipresencial, la reflexión crítica sobre las lecturas deberá entregarse por escrito a través de Faitic antes de la fecha límite establecida al inicio del curso.	30	A1 A2	B4 B6 C7 C17	D2 D3 D9 C19 D10
Traballo	Trátase de la realización de un trabajo escrito en el que se desarrolle un tema con las características del estilo ensaístico. El trabajo deberá subirse a Faitic en formato PDF o en formato impreso a los profesores antes del 28 de abril de 2021.	40	A5	C17 C19	D2 D6 D8 D9 D10 D11 D12

Other comments on the Evaluation

1. PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS (Maio-xuño 2021)

Avaluación continua

Es obligatorio realizar y entregar dentro del plazo establecido las pruebas marcadas en la evaluación. Los trabajos no entregados o entregados fuera de plazo no se evaluarán. La fecha límite de entrega del trabajo y de la actividad del taller será el 28 de abril de 2021, a través de Faitic (sección de ejercicios) o en formato impreso (en sesiones presenciales y antes del 28 de abril de 2021). Los trabajos de aula se realizarán durante las sesiones presenciales.

A calificación en la primera edición de actas de los alumnos y alumnas que obtienen una evaluación continua corresponderá al cálculo de las notas obtenidas en las pruebas realizadas durante el curso. Para superar la materia es necesario obtener como mínimo un 4,75 en total.

Avaluación única

En este caso, la evaluación podrá realizarse mediante un examen único, basado en los contenidos de la materia, en el que la nota constituirá el 100% de la calificación final.

Este examen tendrá lugar al final del cuatrimestre y estará fijado en el Calendario de exámenes establecido y publicado por la FFT.

A elección de esta opción en ningún caso supone la pérdida del derecho a asistencia. Al alumnado que elija esta modalidad de evaluación se recomienda que consulte regularmente los documentos que se irán colgando en Faitic.

2. SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (xullo 2021)

En la segunda edición de actas la evaluación se realizará exclusivamente mediante un examen único, basado en los contenidos de la materia. Este examen tendrá lugar en la fecha oficial de julio aprobada por la Universidad de A Coruña y figura también en el Calendario de exámenes.

Los alumnos y alumnas que no alcancen o aprueben la modalidad de evaluación continua y que se presenten en esta oportunidad de julio deben tener en cuenta que no se guardan en ningún caso las notas de los trabajos de aula y del trabajo escrito.

3. ALUMNADO SEMIPRESENCIAL

O alumnado semipresencial seguirá a materia a través dos materiais que se irán subindo a Faitic xunto coas titorías presenciais que se fixarán ao comezo do curso. A evaluación do alumnado semipresencial coincidirá coa do alumnado presencial en canto ao traballo tuteado e á práctica do obradoiro (entregados a través de Faitic antes do 28 de abril de 2021), pero en lugar dos traballos de aula terán que entregar un ensaio (3000 palabras) cunha reflexión crítica sobre as lecturas indicadas ao longo do curso a través de faitic. Este ensaio terá un valor do 30% sobre a nota final, e os traballos (traballo e obradoiro) terán un valor do 70% da cualificación final.

4. OUTRAS OBSERVACIÓN

Nos alumnos e alumnas de evaluación continua, no caso de que tras a evaluación conjunta sexan necesarios ata 0,25 puntos para superar a materia, terase en conta a asistencia e participación regular e activa na clase.

O estudantado Erasmus poderá realizar as probas coa axuda dun dicionario.

Tanto no exame como no traballo escrito e no resto dos exercicios propostos ao longo do curso penalizaranse os erros ortográficos, os erros na expresión, as incoherencias sintácticas, etc.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Castilleja, Diana; Eugenia Houvenaghel; Dagmar Vandebosch, "**Introducción a El Ensayo Hispánico: cruces de géneros, síntesis de formas**", Droz S. A., 2012

Gracia, Jordi (ed.), **El ensayo español. Los contemporáneos**, Crítica, 1996

Navaza, Gonzalo, **Michel de Montaigne. Os ensaios (Escolma)**, USC e Fundación BBVA, 2016

Suárez Granda, Juan Luis, **El ensayo español del siglo XX (1900-1990)**, Akal, 1996

Recomendacións

Other comments

Recoméndase que o estudantado Erasmus dispoña como mínimo dun nivel B1 de español.

Plan de Continxencias

Description

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade de Vigo establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanteñ, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS, ATENCIÓN E AVALIACIÓN

As alternativas metodolóxicas en caso de docencia mixta e/ou non presencial serán síncronas (aulas xemelgas e despacho persoal do Campus Remoto) e asíncronas (Faitic). No apartado de atención personalizada e evaluación xa se especifica a adaptación metodolóxica que se levará a cabo en caso de ser precisa.

O acceso ao Despacho persoal de Susana Rodríguez Barcia (Sala 2186) no Campus remoto faise a través da ligazón e clave seguintes:

<https://campusremotouvigo.gal/public/836489612>

Contrasinal: q9bUtq7M

En resumo: Como plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono, o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de evaluación como se indica para a modalidade presencial (coas especificacións recollidas), adaptando os grupos de estudiantes e as quendas para cumplir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.

Nesta materia, independentemente da modalidade de ensino, as actividades entréganse a través de Faitic. No caso dos traballos de aula, de non poder desenvolverse de xeito presencial empregarase a aula xemelga no Campus Remoto.

IDENTIFYING DATA**Theatre show**

Subject   Theatre show

Code   V01G400V01975

Study   Degree in
programme   Language
                 Sciences and
                 Literary Studies

Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st

Teaching

language

Department

Coordinator

Lecturers

E-mail

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Feminisms**

Subject Feminisms

Code V01G400V01976

Study programme Degree in Language Sciences and Literary Studies

Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st

Teaching

language

Department

Coordinator

Lecturers

E-mail

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Transatlantic studies**

Subject	Transatlantic studies			
Code	V01G400V01977			
Study programme	Degree in Language Sciences and Literary Studies			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Optional	4th	2nd
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA

Traballo de Fin de Grao

Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	V01G400V01991			
Study programme	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description	O "Traballo de fin de grao" (TFG) é un traballo persoal que o discente debe facer de maneira autónoma baixo a tutorización dunha docente da Facultade con docencia no grao. O TFG está orientado á avaliación das competencias asociadas ao título (Real Decreto 1393/2007). Xa que é un requisito para a graduación, debe entenderse como unha oportunidade de aprendizaxe que ilusione antes que coma un mero trámite.			

Competencias

Code

A1	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A2	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A3	Que o estudiantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudiantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B5	Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudio que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidad intercultural. Explorar ademais as repercuśóns sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudio e análise lingüísticos e literarias.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
B9	Posuir as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C4	Coñecemento básico da lingua latina e a súa cultura.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
C10	Coñecemento dos conceptos e métodos da literatura comparada.

C11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
C12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
C13	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
C14	Coñecemento teóricos e metodolóxicos para o ensino da lingua materna.
C15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
C17	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
C19	Capacidade para avaliar críticamente a bibliografía consultada e encadrala nunha perspectiva teórica.
C20	Coñecemento teórico e práctico dos dicionarios do español/galego/portugués nos seus diferentes formatos.
C21	Coñecemento teórico e práctico da fonética e da fonoloxía do galego, español e portugués.
C22	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudios culturais)
D4	Capacidade para adaptarse a novas situacionés.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocriticidade.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
- Ser capaces de redactar un traballo, baseado nos coñecementos adquiridos no grao, cunha base teórica e metodolóxica.	A1	B1	C1	D1
	A1	B2	C2	D2
	A2	B3	C2	D3
- Ser capaces de extraer conclusións dos resultados obtidos.	A3	B4	C3	D4
	A4	B5	C4	D5
- Saber adaptar o discurso escrito á situación académica, tanto no que respecta ao estilo, a estructuración e o uso de técnicas tipográficas.	A5	B6	C5	D6
	B7	C6	D7	
	B8	C7	D8	
- Saber adaptar o discurso oral á situación de defensa do traballo.	B9	C8	D9	
	B10	C9	D9	
		C9	D10	
		C10	D11	
		C11	D12	
		C12		
		C13		
		C14		
		C15		
		C16		
		C17		
		C18		
		C19		
		C20		
		C21		
		C21		
		C22		
		C27		

Contidos

Topic	
1. Contidos do grao	Calquera contido do grao pode ser obxecto do traballo
2. Redacción de textos académicos	2.1. Xeración de ideas 2.2. Organización de ideas 2.4. Argumentación 2.5. Redacción 2.4. Maquetación e ortotipografía 2.5. Presentación

Planificación		Class hours	Hours outside the classroom		Total hours					
Traballo tutelado	0	150		150						
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.										
Metodoloxía docente		Description								
Traballo tutelado		O estudiante desenvolve un traballo baixo as directrices e supervisión do profesor.								
Atención personalizada										
Methodologies Description										
Traballo tutelado		O estudiante desenvolve un traballo baixo as directrices e supervisión do profesor.								
Avaliación										
Description		Qualification Training and Learning Results								
Traballo tutelado		O estudiante desenvolve un traballo baixo as directrices e supervisión do profesor.	100	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12			

Other comments on the Evaluation

Os baremos e porcentaxes da cualificación están determinados polo Regulamento do TFG da FFT e polas directrices para o TFG do grao.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garantran, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non haberá cambios nin nas metodoloxías nin nos contidos. A única diferenza será que as titorías personalizadas e a atención do tutor ou titora serán virtuais a través do campus remoto

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

No caso de que as medidas excepcionais asío esixan, a avaliación non será presencial, senón presencial virtual a través do campus remoto, pero o sistema seguirá sendo o mesmo mudando só o medio de comunicación.
